

BỘ CÔNG THƯƠNG
TRUNG TÂM THÔNG TIN CÔNG NGHIỆP VÀ THƯƠNG MẠI

**TIỀM NĂNG SẢN XUẤT, CUNG ỨNG CÁC SẢN PHẨM ĐẶC
TRÚNG CỦA TỈNH SƠN LA**

Năm 2023

MỤC LỤC

LỜI NÓI ĐẦU	4
1. VỊ TRÍ ĐỊA LÝ	6
2. ĐIỀU KIỆN TỰ NHIÊN	6
2.1. Địa hình	6
2.2. Khí hậu	7
2.3. Thủy văn	8
2.4. Cơ sở hạ tầng	8
2.5 Tài nguyên thiên nhiên	8
2.5.1 Tài nguyên đất	8
2.5.2 Tài nguyên sinh vật.....	9
2.5.3 Tài nguyên rừng.....	9
2.5.4 Tài nguyên khoáng sản	9
2.5.5 Tài nguyên du lịch	10
3. ĐIỀU KIỆN KINH TẾ	10
II. CÁC SẢN PHẨM ĐẶC TRƯNG CỦA TỈNH SƠN LA	14
2.1 Tình hình phát triển các sản phẩm đặc trưng, OCOP của tỉnh Sơn La	14
2.2 Giới thiệu một số sản phẩm đặc trưng, OCOP tiêu biểu của tỉnh Sơn La.....	17
2.2.1 Chè.....	17
2.2.2 Cà phê Sơn La từ cây trồng xóa đói giảm nghèo, trở thành thương hiệu vươn tầm thế giới	20
2.2.3 Quả các loại	23
2.2.3.1 Quả xoài.....	24
2.2.3.2 Nhãn Sông Mã - Sơn La	26
2.2.3.3 Mận hậu Sơn La	28
2.2.3.4 Na Mai Sơn.....	29
2.2.4 Mật ong.....	30
2.2.5 Rau các loại	32
2.2.6 Thịt Trâu hun khói	33

2.2.7 Gạo nếp tan Ngọc Chiến.....	34
2.2.8 Miến dong Mộc Châu.....	35
III. MỘT SỐ ĐỊA CHỈ HỮU ÍCH.....	39

DANH MỤC BẢNG BIỂU

Bảng 1: Danh sách một số sản phẩm OCOP, sản phẩm công nghiệp nông thôn tiêu biểu (CNNTTB) của tỉnh Sơn La	36
---	----

Bảng 2: Danh sách một số điểm giới thiệu, bán sản phẩm OCOP và sản phẩm công nghiệp nông thôn tiêu biểu tỉnh Sơn La.....	39
--	----

LỜI NÓI ĐẦU

Sơn La là tỉnh miền núi, biên giới nằm ở vị trí trung tâm khu vực Tây Bắc của Tổ quốc, với đường biên giới tiếp giáp với nước bạn Lào dài hơn 274 km, có diện tích tự nhiên khoảng 14.174 km². Với hai cao nguyên Mộc Châu và Nà Sản phù hợp với rất nhiều loài thực vật thân gỗ, thân thảo, đặc biệt là các cây công nghiệp, cây ăn quả và các loài cỏ phục vụ chăn thả đại gia súc. Sơn La hiện có hơn 200 sản phẩm nông nghiệp lợi thế có giá trị kinh tế và thương mại cao, có thể phát triển thành các sản phẩm OCOP trong tương lai gần. Trong đó, lâm nghiệp, thủy sản, trồng trọt, chăn nuôi, dịch vụ là những sản phẩm mang tính đặc hữu vùng miền của Sơn La khá phong phú về chủng loại bao gồm 5 nhóm chính gồm thực phẩm; đồ uống; thảo dược; lưu niệm; dịch vụ nông thôn.

Thời gian qua tỉnh Sơn La cũng đẩy mạnh kết nối tiêu thụ sản phẩm miền núi, vùng sâu, vùng xa góp phần quan trọng vào xây dựng và phát triển hệ thống phân phối sản phẩm hàng hóa, dịch vụ, thu hẹp khoảng cách về phát triển thương mại của khu vực này với các vùng miền khác. Việc kết nối sản xuất và tiêu thụ sản phẩm miền núi, vùng sâu, vùng xa của Sơn La đã góp phần hình thành những chuỗi cung ứng, tiêu thụ sản phẩm đặc trưng vùng miền theo hướng hiện đại, bền vững. Theo Quyết định số 964/QĐ-TTg năm 2015 của Thủ tướng Chính phủ phê duyệt Chương trình phát triển thương mại miền núi, vùng sâu, vùng xa và hải đảo giai đoạn 2015-2020, Sơn La có 11 địa phương thuộc danh mục ưu tiên gồm: Huyện Quỳnh Nhai, huyện Thuận Châu, huyện Mường La, huyện Bắc Yên, huyện Phù Yên, huyện Mộc Châu, huyện Yên Châu, huyện Mai Sơn, huyện Sông Mã, huyện Sốp Cộp và huyện Vân Hồ.

Trong khi đó, sau hơn 4 năm thực hiện chương trình mỗi xã một sản phẩm (OCOP), tỉnh Sơn La đã vận dụng được những lợi thế, biến nhược điểm thành ưu điểm tạo ra nhiều sản phẩm đặc trưng, OCOP mang giá trị cao, đặc trưng riêng. Tính đến nay, trên địa bàn tỉnh có 740 hợp tác xã nông nghiệp, lâm nghiệp, thủy sản; 11 doanh nghiệp khoa học và công nghệ hoạt động trong lĩnh vực nông nghiệp; 110 sản phẩm OCOP; 220 khu vực cây ăn quả được cấp mã số

vùng trồng phục vụ xuất khẩu; duy trì, phát triển 235 chuỗi cung ứng thực phẩm nông sản, thủy sản an toàn (32 chuỗi rau, 152 chuỗi quả, 11 chuỗi chè, cà phê, 28 chuỗi thủy sản an toàn...). Có 24 sản phẩm mang địa danh được Cục Sở hữu trí tuệ cấp văn bằng bảo hộ, gồm: 3 chỉ dẫn địa lý chè Shan tuyết Mộc Châu, quả xoài tròn của huyện Yên Châu, Cà phê Sơn La; 18 nhãn hiệu chứng nhận gồm: Chè Ô long Mộc Châu, Nhãn Sông Mã, Cam Phù Yên, Sơn tra Sơn La, Na Mai Sơn, nếp Mường Và, xoài Sơn La, Cá sông Đà, Mận Sơn La... 3 nhãn hiệu tập thể là: Mật ong Sơn La; Chè Tà Xùa; Khoai sọ Thuận Châu. Đặc biệt là, Sơn La có 2 sản phẩm được bảo hộ tại nước ngoài là chè Shan Tuyết và xoài tròn Yên Châu được bảo hộ tại châu Âu theo hiệp định EVFTA có hiệu lực từ tháng 7/2020; sản phẩm chè Shan Tuyết được bảo hộ tại Thái Lan năm 2017. Năm 2021, 2 sản phẩm chủ lực của tỉnh là sản phẩm xoài và nhãn đã được cấp văn bằng bảo hộ nhãn hiệu chứng nhận “Xoài Sơn La” và “Nhãn Sơn La” tại Việt Nam và đây cũng là 2 sản phẩm được lựa chọn để thực hiện đăng ký bảo hộ nhãn hiệu chứng nhận “Sơn La” tại Trung Quốc.

Hiện nay, việc xây dựng, quản lý và phát triển thương hiệu sản phẩm nông sản đặc trưng của Sơn La ngày càng được đông đảo các cấp, ngành, địa phương và người sản xuất quan tâm. Trong khi đó, xu thế cạnh tranh của thị trường đòi hỏi sản phẩm có nguồn gốc, xuất xứ rõ ràng, nhãn hiệu hàng hóa được bảo hộ từ cơ quan chức năng. Góp phần nâng cao hơn nữa hiệu quả sản xuất kinh doanh những sản phẩm nông nghiệp đặc sản, khẳng định thương hiệu cho các sản phẩm đã được bảo hộ, hướng tới mục tiêu phát triển nông nghiệp, nông thôn bền vững. Vì vậy, việc xây dựng nhãn hiệu sản phẩm nông nghiệp đặc trưng luôn được tỉnh quan tâm thực hiện.

I. GIỚI THIỆU TỔNG QUAN VỀ TỈNH SƠN LA

1. VỊ TRÍ ĐỊA LÝ

Sơn La là một tỉnh miền núi cao thuộc phía Tây Bắc Việt Nam. Phía Bắc giáp các tỉnh Yên Bái, Lào Cai. Phía Đông giáp các tỉnh Phú Thọ, Hòa Bình. Phía Tây giáp các tỉnh Lai Châu, Điện Biên. Phía Nam giáp tỉnh Thanh Hóa và nước CHDCND Lào và có 250 km đường biên giới chung với Lào. Thành phố Sơn La cách thủ đô Hà Nội 320 km.

Tỉnh Sơn La có diện tích tự nhiên là 1.410.983 ha gồm 12 đơn vị hành chính cấp huyện, là tỉnh có diện tích lớn thứ 3 của cả nước chiếm 39% diện tích vùng Tây Bắc và bằng 4,15% tổng diện tích tự nhiên toàn quốc. Cùng với Hòa Bình, Điện Biên và Lai Châu, Sơn La còn được coi là mái nhà xanh của đồng bằng Bắc Bộ.

Trong khi đó, các cửa khẩu quốc gia Chiềng Khương, Lóng Sập là lợi thế để Sơn La thông thương giao lưu kinh tế với các tỉnh vùng Đông Bắc của nước Lào. Sơn La là địa bàn có vị trí quan trọng trong chiến lược xây dựng và phòng thủ đất nước...

2. ĐIỀU KIỆN TỰ NHIÊN

2.1. Địa hình

Địa hình của Sơn La chia thành ba vùng sinh thái: Vùng trục quốc lộ 6, vùng lòng hồ sông Đà và vùng cao biên giới. Với 3/4 là đồi núi và cao nguyên, đất đai tương đối màu mỡ, thích hợp với các loại cây công nghiệp, cây lâu năm. Đồi núi ở Sơn La chủ yếu có độ cao từ 600 đến 700m. Địa hình núi cao trên 2.000 m chiếm khoảng 2% diện tích lãnh thổ. Khu vực núi cao tập trung chủ yếu ở khu vực phía đông bắc của tỉnh bao gồm các huyện Mường La, Bắc Yên, Phù Yên. Các hệ thống núi lớn trong tỉnh đều chạy theo hướng Tây Bắc - Đông Nam và cùng với dãy núi Hoàng Liên Sơn ở phía bắc kẹp lấy một dải cao nguyên đá vôi ở giữa đã chia lãnh thổ Sơn La thành hai lưu vực sông Đà và sông Mã. Khu vực các vách núi đá vôi có độ dốc rất cao, thậm chí dốc đứng. Diện tích lãnh thổ có độ dốc nhỏ chủ yếu thuộc cao nguyên Sơn La và Mộc Châu, ngoài ra còn có

một số diện tích hẹp của bãi bồi, bậc thềm, bề mặt tích tụ lũ tích và phần sót bề mặt đỉnh núi.

Trong khi đó, hai cao nguyên lớn Mộc Châu và Nà Sản với độ cao hàng trăm mét đã tạo nên nét đặc trưng cho địa hình Sơn La. Trong đó, Cao nguyên Mộc Châu với độ cao 1.050 m so với mực nước biển, mang đặc trưng của vùng khí hậu cận ôn đới có nhiệt độ trung bình hàng năm là 18 độ C. Đất đai nơi đây phì nhiêu, phù hợp với trồng cây công nghiệp như chè, cây ăn quả, chăn nuôi bò sữa, các loại gia súc ăn cỏ và phát triển du lịch. Trong khi cao nguyên Nà Sản với độ cao 800 m so với mực nước biển, đất đai phì nhiêu, thuận lợi cho phát triển các loại cây công nghiệp như mía, cà phê, dâu tằm và cây ăn quả.

2.2. Khí hậu

Do địa hình bị chia cắt sâu và mạnh nên Sơn La hình thành nhiều tiểu vùng khí hậu, mùa đông lạnh khô, mùa hè nóng ẩm, mưa nhiều. Vùng cao nguyên Mộc Châu rất phù hợp với cây trồng và vật nuôi vùng ôn đới. Vùng dọc sông Đà phù hợp với cây rừng nhiệt đới xanh quanh năm. Nằm trong khu vực ít chịu ảnh hưởng của gió bão hơn các vùng khác. Tuy nhiên, do ảnh hưởng của các dãy núi cao trung bình chạy dọc biên giới Việt - Lào nên trong thời gian tháng 3, 4, Sơn La chịu ảnh hưởng của gió Tây Nam (gió Lào) khô, nóng, thời tiết tương đối khắc nghiệt. Mùa mưa (là thời kỳ hoạt động của gió mùa Tây Nam) kéo dài 6 tháng, từ tháng 4 đến tháng 9; mùa khô (là thời kỳ hoạt động của gió mùa Đông Bắc) kéo dài khoảng 5-6 tháng, từ tháng 10 hoặc 11 của năm trước đến hết tháng 3 của năm sau. Lượng mưa dao động không nhiều, khoảng 1.400 - 1.700 mm/năm và được phân bố không đều theo thời gian, mưa lớn tập trung vào tháng 6, 7, 8, và lượng mưa cũng không đều giữa các khu vực của tỉnh. Mùa khô từ tháng 10 năm trước đến tháng 4 năm sau; mùa mưa từ tháng 5 đến tháng 9.

Tuy nhiên trong những năm gần đây thời tiết khí hậu tại Sơn La diễn biến khắc nghiệt hơn như khô hanh, sương muối, lốc và mưa đá xuất hiện nhiều lần trong năm đã gây thiệt hại lớn về sản xuất và ảnh hưởng đến đời sống của nhân dân.

2.3. Thủy văn

Các sông suối của Sơn La có giá trị lớn đối với phát triển thủy điện, tuy nhiên ít có giá trị về giao thông. Các sông phần lớn đều chảy theo hướng Tây Bắc - Đông Nam. Có 2 sông lớn là sông Đà dài 280 km với 32 phụ lưu và sông Mã dài 90 km với 17 phụ lưu; 7.900 ha mặt nước hồ Hòa Bình và 1.400 ha mặt nước ao hồ. Mật độ sông suối 1,8 km/km² nhưng phân bố không đều, sông suối có độ dốc lớn, nhiều thác ghềnh do địa hình núi cao, chia cắt sâu. Do ảnh hưởng của kiểu địa hình, khí hậu, sự phân bố lượng dòng chảy trên lưu vực sông Đà không đều. Dòng chảy biến đổi theo mùa, biên độ dao động giữa mùa mưa và mùa khô khá lớn. Mùa lũ thường diễn ra từ tháng 6 đến tháng 10 trong năm nhưng diễn ra sớm hơn ở các nhánh thượng lưu và muộn hơn ở hạ lưu. Có đến 65 - 80% tổng lượng dòng chảy trong năm tập trung trong mùa lũ này. Việc khai thác thế mạnh tài nguyên nước phục vụ cho sự nghiệp phát triển kinh tế - xã hội là cần thiết và cấp bách.

2.4. Cơ sở hạ tầng

Trên địa bàn tỉnh Sơn La có 10 tuyến quốc lộ/884,8km gồm: Quốc lộ 6, Quốc lộ 6B, Quốc lộ 32B, Quốc lộ 37, Quốc lộ 43, Quốc lộ 279, Quốc lộ 4G, Quốc lộ 12, Quốc lộ 6C, Quốc lộ 279D. Trên hệ thống quốc lộ vẫn còn 01 bến phà Vạn Yên ở huyện Phù Yên. Hệ thống giao thông đường thủy có Sông Đà, Sông Mã với các cảng Sông Vạn Yên, Tà Hộc. Ngoài ra trên địa bàn tỉnh còn có sân bay Nà Sản, được đầu tư cải tạo đưa vào khai thác giai đoạn 1978-1979, đến năm 2004 thì dừng khai thác do cơ sở hạ tầng xuống cấp không đáp ứng được điều kiện bay.

2.5 Tài nguyên thiên nhiên

2.5.1 Tài nguyên đất

Với diện tích tự nhiên là 1.410.983 ha, Sơn La có diện tích tự nhiên đứng thứ 5/64 tỉnh, thành phố. Trong đó, diện tích đất đang sử dụng chiếm 39,08%. Đất đai màu mỡ, tầng canh tác dày với nhiều loại thổ nhưỡng cho phép phát triển nhiều loại cây trồng vật nuôi có giá trị kinh tế cao. Diện tích đất chưa sử dụng và sông suối chiếm 60,92%. Quỹ đất nông nghiệp rất hạn chế, diện tích bình quân đạt 0,2 ha/người. Quỹ đất để phát triển cây công nghiệp dài ngày như

cà phê, chè, cây ăn quả có diện tích 23.520 ha. Quỹ đất để phát triển đồng cỏ phục vụ chăn nuôi có diện tích 1.167 ha.

2.5.2 Tài nguyên sinh vật

Sơn La có diện tích đất tự nhiên lớn, chủ yếu là đồi núi cao, với hai cao nguyên Mộc Châu và cao nguyên Nà Sản phù hợp với rất nhiều loài thực vật thân gỗ, thân thảo, đặc biệt là các cây công nghiệp, cây ăn quả và các loài cỏ phục vụ chăn thả đại gia súc. Do đặc điểm địa hình, khí hậu và đất đai có sự phân hóa, nên Sơn La có các khu hệ sinh thái khác nhau rõ rệt. Thảm thực vật tự nhiên Sơn La khá phong phú, tuy nhiên đã bị biến đổi trong quá trình khai thác và sử dụng của con người. Hiện nay, thảm thực vật rừng chủ yếu là rừng thứ sinh, rừng mới phục hồi. Rừng tự nhiên chỉ chiếm diện tích nhỏ, phân bố ở khu vực địa hình núi cao, phức tạp, khó khai thác và ở các khu bảo tồn thiên nhiên Xuân Nha, Sốp Cộp, Cópia, Tà Xùa... Sơn La có 22 loài thực vật bó mạch thuộc hai ngành thực vật Quyết và thực vật có hạt phân bố trong sông suối, ao hồ, đồng ruộng. Hệ thực vật ở Sơn La có 19 họ có từ 10 loài trở lên tại các khu bảo tồn trên địa bàn tỉnh. Cây làm thuốc Sơn La có khoảng 300 loài thuộc 139 họ, 6 ngành thực vật bậc cao. Cây làm rau ăn có 208 loài, trong đó có khoảng 82 loài rau.

2.5.3 Tài nguyên rừng

Rừng ở Sơn La có nhiều loại động, thực vật quý hiếm và các khu rừng đặc dụng có giá trị nghiên cứu khoa học và phục vụ du lịch sinh thái trong tương lai. Diện tích rừng của tỉnh có 357.000 ha, trong đó rừng trồng là 25.650 ha. Tỉnh có 4 khu rừng đặc dụng bảo tồn thiên nhiên: Xuân Nha (Mộc Châu) 38.000 ha, Sốp Cộp (Sông Mã) 27.700 ha, Cópia (Thuận Châu) 9.000 ha, Tà Xùa (Bắc Yên) 16.000 ha. Độ che phủ của rừng đạt khoảng 37%. Về trữ lượng, toàn tỉnh có 87,053 triệu m³ gỗ và 554,9 triệu cây tre, nứa, phân bố chủ yếu ở rừng tự nhiên; rừng trồng chỉ có 154 nghìn m³ gỗ và 221 nghìn cây tre, nứa.

2.5.4 Tài nguyên khoáng sản

Sơn La có nguồn tài nguyên khoáng sản tương đối phong phú, với trên 50 mỏ và điểm khoáng sản, trong đó có những mỏ quý như niken, đồng ở bản Phúc - Mường Khoa (Bắc Yên); bột tan - Tà Phù (Mộc Châu); manhêrit - bản Phúng

(Sông Mã); than Suối Bàng (Mộc Châu), than (Quỳnh Nhai) và những khoáng sản quý khác như vàng, thủy ngân, sắt có thể khai thác, phát triển công nghiệp khai khoáng trong tương lai gần. Đặc biệt với nguồn đá vôi, đất sét, cao lanh trữ lượng lớn, chất lượng tốt cho phép tỉnh phát triển một số ngành sản xuất vật liệu xây dựng có lợi thế như xi măng, cát chất lượng cao, đá xây dựng, gạch không nung, đá ốp lát... Tuy nhiên các điểm mỏ và khoáng sản của Sơn La đến nay vẫn chưa được khảo sát, đánh giá một cách đầy đủ.

Bên cạnh đó, do cấu trúc địa chất, kiến tạo, nên Sơn La có nhiều điểm nước nóng - nước khoáng, phân bố hầu khắp các huyện, thành phố trong tỉnh. Hiện nay đã phát hiện được 29 điểm, tập trung nhiều ở hai huyện Mường La và Sông Mã. Các nguồn nước khoáng nóng, chủ yếu có nhiệt độ 30-40 độ C, cao nhất là nguồn nước nóng bản Ít, đạt 58 độ C. Nguồn khoáng hóa trong nước thấp, không có nguồn quý như brom, bor, radi và fluo nên không có giá trị điều dưỡng và chữa bệnh, một số nguồn nước phù hợp với sản xuất nước đóng chai.

2.5.5 Tài nguyên du lịch

Sơn La nơi có những địa chỉ hấp dẫn dành cho du khách, có nhiều danh lam, di tích nổi tiếng như Nhà tù Sơn La, khu du lịch quốc gia Mộc Châu... mỗi năm thu hút hàng trăm nghìn lượt khách đến tham quan. Đây chính là tiềm năng và lợi thế để tỉnh phát triển du lịch bền vững, đưa du lịch trở thành ngành kinh tế quan trọng của tỉnh. Tiềm năng du lịch của tỉnh còn xuất phát từ nền văn hóa đa dạng, phong phú mà điển hình là các phong tục tập quán, lễ hội của đồng bào các dân tộc Thái, Mông, Dao... Những bản nhà sàn bên sườn núi ven sông hồ, các làn điệu dân ca Thái, Mông... mang đậm bản sắc văn hóa đồng bào các dân tộc vùng cao tây bắc. Cùng với đó là những di tích lịch sử mang dấu ấn một thời về cuộc đời hoạt động cách mạng của các đồng chí lãnh đạo Đảng và Nhà nước trong kháng chiến chống thực dân. Các điểm di tích lịch sử văn hóa của Sơn La đã kết nối với các điểm du lịch lân cận như du lịch lịch sử Điện Biên..., có thể tạo liên kết khai thác phát triển các tuyến du lịch lịch sử, văn hóa trong vùng.

3. ĐIỀU KIỆN KINH TẾ

Sơn La là tỉnh có tiềm năng lớn để phát triển thủy điện và năng lượng tái tạo, phát triển nông nghiệp kết hợp du lịch và công nghiệp chế biến. Tỉnh Sơn

La đã quy hoạch và hình thành 3 vùng kinh tế, gồm: Vùng kinh tế dọc quốc lộ 6, vùng kinh tế dọc sông Đà và vùng cao biên giới. Trong đó, vùng kinh tế dọc quốc lộ 6 được xác định là vùng kinh tế động lực của tỉnh. Tỉnh đã tập trung phát triển các vùng nguyên liệu tập trung, như: Chè, cà phê, sắn, mía, cây ăn quả ở các huyện Mộc Châu, Yên Châu, Mai Sơn, Thuận Châu, gắn với củng cố, phát triển các cơ sở công nghiệp chế biến. Một số sản phẩm đã có thương hiệu và tìm được chỗ đứng trên thị trường, như: Chè, sữa Mộc Châu, đường tinh luyện, tinh bột sắn, xi măng... Tăng cường ứng dụng công nghệ cao, công nghiệp hữu cơ vào sản xuất nông nghiệp, tạo ra các sản phẩm nông nghiệp sạch, an toàn, tham gia vào các chuỗi tiêu thụ nông sản, thực phẩm an toàn; xây dựng và hình thành 3 vùng nông nghiệp ứng dụng công nghệ cao. Cùng với đó, tập trung đầu tư hoàn thiện hệ thống cơ sở hạ tầng, các thiết chế văn hóa của Thành phố Sơn La, trung tâm chính trị huyện Mộc Châu và các thị trấn, các khu vực đang phát triển đã được định hướng trở thành thị trấn; đã nâng cấp, chỉnh trang thành phố Sơn La được công nhận là đô thị loại II và đô thị Mộc Châu; thị trấn Hát Lót (Mai Sơn) đạt tiêu chí đô thị loại IV; quan tâm đầu tư kết cấu hạ tầng Khu công nghiệp Mai Sơn, Cụm công nghiệp Bó Bun Mộc Châu, Khu nông nghiệp công nghệ cao Mộc Châu, Khu du lịch quốc gia Mộc Châu. Tiếp tục khai thác hiệu quả tiềm năng phát triển du lịch của vùng, trong đó tập trung xây dựng các điểm du lịch cộng đồng.

Trong khi đó, vùng kinh tế dọc sông Đà chủ yếu ở các huyện Mường La, Quỳnh Nhai, Phù Yên, Bắc Yên và một phần các huyện Mai Sơn, Mộc Châu, Vân Hồ, Thuận Châu có tiềm năng về diện tích mặt nước các lòng hồ thủy điện. Do đó, trọng tâm là khai thác mặt nước lòng hồ thủy điện Sơn La, Hòa Bình và các thủy điện nhỏ để phát triển nuôi cá lồng; chuyển đổi cơ cấu loài theo hướng giảm dần các loại truyền thống sang các loại đặc sản có giá trị kinh tế cao như cá tầm, cá lăng... Ngành tiểu thủ công nghiệp và công nghiệp cũng được quan tâm thu hút đầu tư vào cụm công nghiệp Gia Phù, cụm công nghiệp Quang Huy (Phù Yên); duy trì tốc độ phát triển ổn định với các sản phẩm chủ yếu, như: Gia công giày da xuất khẩu, may mặc, gạch, đá xây dựng...

Đối với vùng cao biên giới, tranh thủ các nguồn lực đầu tư triển khai thực hiện các chương trình, dự án trọng điểm nhằm phát triển các xã, tuyến dọc biên giới. Nhờ đó, hệ thống cơ sở hạ tầng thiết yếu không ngừng được đầu tư nâng cấp, hoàn thiện. Sử dụng hiệu quả nguồn vốn các chương trình hỗ trợ giảm nghèo bền vững theo Nghị quyết 30a, Chương trình 135, nông thôn mới... để tập trung hỗ trợ công tác đào tạo đội ngũ cán bộ cơ sở, tăng cường khuyến công, khuyến nông, hướng dẫn nhân dân chuyển đổi cơ cấu cây trồng, vật nuôi, phát triển mạnh sản xuất nông lâm nghiệp; định canh định cư; chuyển hướng mạnh sang sản xuất hàng hóa; bảo vệ rừng đầu nguồn; hỗ trợ phát triển kinh tế gắn với củng cố quốc phòng - an ninh.

Ngành công nghiệp của tỉnh Sơn La đang phát triển mạnh mẽ, đóng góp vào sự phát triển kinh tế của khu vực và đất nước. Tỉnh Sơn La có nhiều ngành công nghiệp khác nhau, bao gồm công nghiệp chế biến và công nghiệp sản xuất. Sản xuất công nghiệp duy trì mức tăng khá, năm 2022 vượt kế hoạch đề ra và tăng gần 23% so với năm 2021; công tác thu hút đầu tư được quan tâm, nhất là lĩnh vực công nghiệp chế biến nông sản. Ngành nông nghiệp và sản xuất nông sản ở tỉnh Sơn La đóng vai trò quan trọng trong phát triển kinh tế của vùng. Tỉnh có điều kiện tự nhiên thuận lợi với địa hình đồi núi và khí hậu mát mẻ, tạo điều kiện thuận lợi cho việc canh tác và sản xuất nông sản. Nông dân Sơn La đã và đang phát triển các loại cây trồng chủ yếu như lúa, mía, chè và cà phê. Bằng việc áp dụng công nghệ nông nghiệp hiện đại, tỉnh Sơn La hy vọng nâng cao năng suất và chất lượng nông sản, góp phần vào sự phát triển kinh tế và nâng cao cuộc sống của người dân địa phương.

Năm 2022, tốc độ tăng trưởng kinh tế (GRDP) của tỉnh đạt 8,71% và phục hồi mạnh mẽ hơn so với năm 2021; du lịch có sự phục hồi mạnh mẽ sau dịch bệnh, năm 2022 tổng lượt khách du lịch đạt 3,2 triệu lượt với doanh thu đạt 2.800 tỷ đồng, bằng 3,29 lần so với năm 2021; thu ngân sách nhà nước các năm 2021, 2022 đều vượt dự toán Trung ương giao khoảng 21%. Sản xuất công nghiệp duy trì mức tăng khá, năm 2022 vượt kế hoạch đề ra và tăng gần 23% so với năm 2021; công tác thu hút đầu tư được quan tâm, nhất là lĩnh vực công

ng nghiệp chế biến nông sản. Sơn La hiện là tỉnh dẫn đầu miền bắc về diện tích, sản lượng cây ăn quả, với các thương hiệu nông nghiệp được xây dựng, giữ gìn, phát triển và có mặt trên các thị trường trong nước, quốc tế với sức cạnh tranh cao.

Hiện Sơn La đã và đang dần trở thành một cực tăng trưởng, trung tâm kinh tế của tiểu vùng Tây Bắc khi thế và lực của Sơn La không ngừng lớn mạnh chính là sản xuất nông nghiệp, với tư duy đổi mới sản xuất theo hướng chuyển dịch cơ cấu cây trồng, vật nuôi phù hợp, ứng dụng công nghệ cao sản xuất theo chuỗi giá trị gắn với liên kết sơ chế, chế biến, tiêu thụ sản phẩm.

Tuy nhiên, những kết quả nêu trên vẫn chưa tương xứng với tiềm năng, thế mạnh của tỉnh; quy mô kinh tế còn nhỏ; việc chuyển đổi mô hình tăng trưởng gắn với cơ cấu lại nền kinh tế và cơ cấu lại trong từng ngành, lĩnh vực còn chậm và chưa có đột phá trong phát triển kinh tế - xã hội. Hạ tầng giao thông còn khó khăn, việc kết nối giao thông với các địa phương khác và với cả nước gần như không thay đổi trong nhiều năm qua; hạ tầng y tế, giáo dục còn hạn chế. Việc huy động nguồn lực ngoài ngân sách nhà nước, nguồn lực xã hội cho phát triển còn hạn chế, bất cập. Thu nhập bình quân đầu người chưa cao, đời sống một bộ phận người dân còn khó khăn nhất là đồng bào vùng dân tộc thiểu số, vùng sâu, vùng xa, biên giới. Năng lực cạnh tranh cấp tỉnh chưa cao, công tác cải cách hành chính còn hạn chế, sự hài lòng của người dân còn ở mức trung bình.

Năm 2023, tỉnh Sơn La phấn đấu tốc độ tăng tổng sản phẩm (GRDP) trên địa bàn tỉnh đạt 7,5%; GRDP bình quân đầu người đạt 52,4 triệu đồng/người/năm; Cơ cấu kinh tế nông, lâm nghiệp, thủy sản chiếm 22,4%, công nghiệp - xây dựng chiếm 30%, dịch vụ chiếm 40,8%, thuế sản phẩm trừ trợ cấp sản phẩm 6,8%; tổng vốn đầu tư toàn xã hội đạt 24.000 tỷ đồng; giá trị hàng hóa tham gia xuất khẩu đạt 184 triệu USD, thu ngân sách trên địa bàn (thu nội địa) đạt 4.800 tỷ đồng... Về xã hội phấn đấu tỷ lệ lao động nông nghiệp trong tổng lao động xã hội giảm xuống còn 62,9%; Số xã đạt chuẩn nông thôn mới đến hết năm 2022 đạt 62 xã; tỷ lệ hộ gia đình được dùng điện sinh hoạt an toàn đạt 95%...

II. CÁC SẢN PHẨM ĐẶC TRƯNG CỦA TỈNH SƠN LA

2.1 Tình hình phát triển các sản phẩm đặc trưng, OCOP của tỉnh Sơn La

Sơn La một trong những tỉnh miền núi phía Bắc, có thế mạnh về các sản phẩm nông nghiệp, là tỉnh dẫn đầu miền Bắc về diện tích, sản lượng cây ăn quả, với các thương hiệu nông nghiệp được xây dựng, giữ gìn, phát triển và có mặt trên các thị trường trong nước, quốc tế với sức cạnh tranh cao. Hiện Sơn La có hơn 83.000 ha cây ăn quả, gần 88.000 ha trồng cây công nghiệp với 24 sản phẩm nông sản được cấp văn bằng bảo hộ, 261 chuỗi cung ứng thực phẩm nông sản, thủy sản an toàn và 110 sản phẩm OCOP cấp tỉnh cho đến cấp quốc gia, trên 32.000 ha cây trồng được cấp chứng nhận VietGAP, sản xuất theo hướng hữu cơ và các tiêu chuẩn tương đương... đã khẳng định vị thế của Sơn La trên bản đồ nông nghiệp quốc gia.

Với hơn 200 sản phẩm nông nghiệp lợi thế có giá trị kinh tế và thương mại cao, Sơn La có thể phát triển thành các sản phẩm OCOP trong tương lai gần. Trong đó, lâm nghiệp, thủy sản, trồng trọt, chăn nuôi, dịch vụ là những sản phẩm mang tính đặc hữu vùng miền của Sơn La khá phong phú về chủng loại bao gồm 5 nhóm chính gồm thực phẩm; đồ uống; thảo dược; lưu niệm; dịch vụ nông thôn. Sơn La có 17 nhà máy, 543 cơ sở chế biến nông sản hoạt động hiệu quả, đóng vai trò là trụ đỡ của sản xuất nông nghiệp, nâng cao giá trị và sức cạnh tranh của các sản phẩm nông sản.

Đến nay, tỉnh Sơn La có 24 sản phẩm nông sản mang địa danh của tỉnh được Cục Sở hữu trí tuệ cấp văn bằng bảo hộ, gồm: 3 sản phẩm được bảo hộ dưới hình thức chỉ dẫn địa lý là cà phê Sơn La; 18 sản phẩm được bảo hộ dưới hình thức nhãn hiệu chứng nhận; ba sản phẩm được bảo hộ dưới hình thức nhãn hiệu tập thể. Đặc biệt, sản phẩm Chè Shan tuyết Mộc Châu đã được bảo hộ tại thị trường Thái Lan và xoài tròn Yên Châu được bảo hộ tại thị trường châu Âu. Các sản phẩm nông sản sau khi đăng ký thành công thương hiệu, ngày càng khẳng định giá trị, uy tín và chất lượng trên thị trường. Các sản phẩm sau khi được cấp văn bằng bảo hộ đã phát huy được giá trị, mở rộng vùng sản xuất, nâng cao chất lượng sản phẩm. Thời gian tới, Sở Sở Khoa học và Công nghệ

tỉnh Sơn La tiếp tục phối hợp với các cơ quan, đơn vị liên quan xây dựng, phát triển "thương hiệu" cho 3 sản phẩm: Thanh long Sơn La; Gạo Phù Yên; Rượu Hang Chú Bắc Yên. Ngoài ra, đơn vị hoàn thiện dự án đăng ký bảo hộ nhãn hiệu chứng nhận “Sơn La” tại Trung Quốc cho sản phẩm nhãn và xoài.

Sau hơn 4 năm thực hiện chương trình mỗi xã một sản phẩm (OCOP), tỉnh Sơn La đã vận dụng được những lợi thế, biến nhược điểm thành ưu điểm tạo ra nhiều sản phẩm đặc trưng, OCOP mang giá trị cao, đặc trưng riêng. Tỉnh Sơn La xây dựng được 83 sản phẩm OCOP, trong đó 1 sản phẩm hạng 5 sao, còn lại là các sản phẩm đạt 3 sao và 4 sao theo Bộ tiêu chí OCOP Quốc gia tạo cơ sở hình thành nhiều vùng sản xuất nông sản sạch, nông nghiệp ứng dụng công nghệ cao gắn với các chuỗi giá trị sản phẩm. Chương trình OCOP đã tạo cơ sở để phát huy sức mạnh và vai trò của cộng đồng trong bảo tồn, phát triển sản phẩm của địa phương, tạo phong trào khởi nghiệp mạnh mẽ, hình thành nhiều vùng sản xuất nông sản sạch, nông nghiệp ứng dụng công nghệ cao gắn với các chuỗi giá trị sản phẩm. Nét nổi bật trong phát triển sản phẩm OCOP ở Sơn La đó là bên cạnh hỗ trợ kỹ thuật sản xuất, công tác xúc tiến thương mại, quảng bá sản phẩm đã được xác định là giải pháp quan trọng để mở rộng thị trường, kích cầu tiêu dùng.

Năm 2022, tỉnh Sơn La có 31 sản phẩm OCOP phát triển mới và sản phẩm công nhận lại. Các sản phẩm tham gia đánh giá đều được đầu tư sản xuất theo quy trình an toàn, chất lượng cao, có đầy đủ bao bì, mẫu mã sản phẩm, có tem, nhãn truy xuất nguồn gốc, rõ ràng. Đây là những sản phẩm nông nghiệp tiêu biểu, đặc trưng vùng miền ở các địa phương, trong đó công nhận 20 sản phẩm OCOP đạt 4 sao cấp tỉnh và 11 sản phẩm OCOP đạt 3 sao cấp tỉnh đến từ 29 hộ kinh doanh, Hợp tác xã và doanh nghiệp trên địa bàn. Bên cạnh đó, các chủ thể đã tập trung nghiên cứu thị trường, đánh giá thị trường để xây dựng sản phẩm của mình, từ đó xây dựng được các sản phẩm cao cấp. Ngoài ra, tỉnh Sơn La cũng có những sản phẩm rất mới như sâm ngọc linh, các sản phẩm trà đã có bước tiến đạt được các giải thưởng cao ở các thị trường châu Âu.

Tính đến nay, tỉnh Sơn La đã có 110 sản phẩm được công nhận sản phẩm OCOP, từng bước khẳng định giá trị các sản phẩm của địa phương mình. Trong đó, bao gồm các sản phẩm hàng hóa và dịch vụ du lịch có nguồn gốc địa phương, có đặc trưng về giá trị văn hóa, lợi thế của địa phương. Đặc biệt là các sản phẩm đặc sản vùng miền, sản phẩm làng nghề, dịch vụ du lịch dựa trên các thế mạnh, lợi thế về điều kiện tự nhiên, nguồn nguyên liệu, tri thức và văn hóa bản địa. Đầu năm 2023 tỉnh đã tổ chức đánh giá phân hạng công nhận lại 12 sản phẩm OCOP từ 3 sao đến 4 sao, tập trung vào các nhóm thực phẩm chế biến, chè và sản phẩm đồ uống. Các sản phẩm đáp ứng tốt các điều kiện, tiêu chuẩn để đánh giá, phân hạng lại sản phẩm OCOP. Trong tổng số 12 sản phẩm tham gia đánh giá, phân hạng và công nhận lại, có 8 sản phẩm đạt tiêu chuẩn 4 sao, 4 sản phẩm đạt tiêu chuẩn 3 sao.

Thời gian qua, tỉnh Sơn La tổ chức, tham gia nhiều sự kiện xúc tiến thương mại trong và ngoài nước, khai trương sàn giao dịch và truy xuất nguồn gốc nông sản tỉnh Sơn La, kết nối 20.000 hộ nông dân tham gia sàn thương mại điện tử... Khai thác tiềm năng, phát huy lợi thế về nông nghiệp gắn với chương trình mỗi xã một sản phẩm thực sự là một điểm nhấn, góp phần tạo sự chuyển biến mạnh về nhận thức, cách nghĩ, cách làm của người dân trong sản xuất, tiêu thụ sản phẩm nông nghiệp; đem lại hiệu quả kinh tế cho hộ sản xuất và địa phương. Cùng với đó, cấp ủy, chính quyền thành phố cần quan tâm tạo hành lang pháp lý phát triển các ngành nghề phi nông nghiệp, nông thôn và tạo ra sản phẩm, ngành nghề để có sự khác biệt, từng bước xây dựng thương hiệu, tạo khả năng cạnh tranh, thúc đẩy đầu tư phát triển sản xuất nông nghiệp gắn với chế biến, kết nối thị trường tiêu thụ sản phẩm theo chuỗi giá trị theo định hướng kinh tế đô thị.

Tỉnh Sơn La đặt mục tiêu phấn đấu đến năm 2025 có trên 200 sản phẩm OCOP đạt 3 sao trở lên, từng bước xây dựng sản phẩm OCOP Sơn La thành thương hiệu có khả năng cạnh tranh trên thị trường, đáp ứng yêu cầu tiêu dùng nội tiêu và từng bước hướng tới xuất khẩu. Qua đó, sẽ góp phần nâng cao hơn nữa giá trị của các sản phẩm tiêu biểu của tỉnh, cải thiện thu nhập cho người

dân, phát huy lợi thế vùng nguyên liệu sẵn có, góp phần phát triển kinh tế-xã hội tại địa phương.

Mục tiêu đến năm 2030, tỉnh Sơn La phấn đấu có ít nhất 50% sản phẩm đã được xếp hạng OCOP 3 sao giai đoạn 2021-2025, được nâng hạng lên OCOP 4 sao. Đồng thời, có tối thiểu 10 sản phẩm đạt tiêu chuẩn OCOP 5 sao cấp quốc gia, và có từ 40-50 sản phẩm OCOP của tỉnh xuất khẩu ra nước ngoài; 100% đơn vị cấp xã, có sản phẩm OCOP tham gia Chương trình và các Hợp tác xã là chủ thể OCOP hoạt động xếp loại khá... Để hiện thực hóa mục tiêu đó, thời gian tới, các cấp, các ngành trong tỉnh sẽ tiếp tục đẩy mạnh tuyên truyền về Chương trình OCOP gắn với thực hiện xây dựng nông thôn mới. Từ đó, khuyến khích các chủ thể mạnh dạn đầu tư sản xuất, phát triển các sản phẩm lợi thế của địa phương. Đồng thời, nghiên cứu, hoàn chỉnh cơ chế, chính sách thúc đẩy chuyển đổi cơ cấu cây trồng, vật nuôi, hình thành vùng sản xuất hàng hóa chủ lực, tạo vùng nguyên liệu bền vững cho chế biến sản phẩm, tạo điều kiện để phát triển sản xuất theo chuỗi giá trị. Nhân rộng các mô hình phát triển sản phẩm OCOP, mang lại hiệu quả kinh tế cao; đồng thời, đẩy mạnh triển khai Chương trình ký kết các hợp đồng chế biến, tiêu thụ tại các Hội nghị Kết nối giao thương, tuần hàng nông sản an toàn, hội chợ, triển lãm các sản phẩm nông nghiệp nhằm nâng cao chất lượng, mở rộng quy mô và thị trường tiêu thụ sản phẩm OCOP trong nước và xuất khẩu...

2.2 Giới thiệu một số sản phẩm đặc trưng, OCOP tiêu biểu của tỉnh Sơn La

2.2.1. Chè

Chè là một trong những cây trồng nông nghiệp có giá trị kinh tế của tỉnh Sơn La. Tính đến hết năm 2022 tổng diện tích chè trên địa bàn toàn tỉnh đạt 5.827 ha, tăng 5,89% so với năm 2021; Chè búp tươi sản lượng đạt 54.188 tấn. Hiện các giống chè được trồng chủ yếu là giống chè Shan, LDP1 và LDP2, Trung du...; Các giống chất lượng cao: Kim Tuyên, Bát Tiên... Hầu hết diện tích trồng mới trong 10 năm trở lại đây đều được trồng bằng các giống chè mới có năng suất và phẩm chất tốt. Trên địa bàn tỉnh Sơn La có 25 hợp tác xã, doanh nghiệp đầu tư phát triển chế biến chè phân bố trên địa bàn các huyện: Bắc Yên

01; Mai Sơn 01; Thuận Châu 04; Yên Châu 01; Vân Hồ 07; Mộc Châu 12. Trên địa bàn toàn tỉnh 07 chuỗi cung ứng an toàn, diện tích 462,42 ha, sản lượng 6.865 tấn.

Tỉnh Sơn La tiếp tục đẩy mạnh ứng dụng tiến bộ khoa học kỹ thuật, ứng dụng công nghệ cao vào sản xuất, thâm canh vùng nguyên liệu chè nhằm nâng cao năng suất, chất lượng, giá trị sản phẩm, hỗ trợ xây dựng vùng chè ứng dụng công nghệ cao (Vùng sản xuất chè của Vinatea Mộc Châu). Tiếp tục duy trì hoạt động của các cơ sở chế biến chè hiện có, nâng cấp, đổi mới công nghệ, đầu tư chế biến sâu và đa dạng sản phẩm, tăng giá trị sản phẩm, mở rộng thị trường tiêu thụ, tăng giá trị xuất khẩu. Hỗ trợ, đẩy nhanh tiến độ thu hút nhà máy chế biến sâu các sản phẩm chè của Vinatea tại Mộc Châu. Từng bước phát triển các cơ sở chế biến chè thủ công mang tính truyền thống tạo ra sản phẩm chè đặc sản có giá trị kinh tế cao như: Chè Tà Xùa, Shan tuyết... Sản phẩm Chè Mộc Châu - Vinatea Mộc Châu đạt thương hiệu chất lượng Việt Nam.

Trên địa bàn tỉnh có 5 sản phẩm chè được Cục Sở hữu trí tuệ cấp văn bằng bảo hộ về chỉ dẫn địa lý, nhãn hiệu tập thể và cấp chứng nhận bảo hộ chè Shan tuyết tại Thái Lan. Sản phẩm chè của tỉnh đã và đang được người tiêu dùng trong và ngoài nước ưa chuộng, do đó việc phát triển vùng nguyên liệu chè đảm bảo chất lượng luôn được tỉnh ưu tiên triển khai. Định hướng đến năm 2025, diện tích chè an toàn toàn tỉnh khoảng 6.000 ha, sản lượng đạt 70.000 tấn. Tập trung chủ yếu tại các huyện: Thuận Châu, Bắc Yên, Phù Yên, Mộc Châu, Yên Châu, Mai Sơn, Vân Hồ, Bắc Yên. Với mục tiêu, xây dựng các vùng sản xuất chè an toàn tập trung, áp dụng các biện pháp thâm canh, thực hiện quy trình VietGap, GlobalGap. Từng bước xây dựng các vùng sản xuất nguyên liệu chè an toàn theo hướng hữu cơ, thực hiện liên kết sản xuất gắn với tiêu thụ thông qua hợp đồng từ khâu sản xuất đến chế biến. Thực hiện tái canh cây chè đối với các diện tích chè già cỗi có năng suất chất lượng không đảm bảo yêu cầu. Phát triển diện tích chè nguyên liệu kết hợp với du lịch sinh thái trong vùng quy hoạch khu du lịch quốc gia Mộc Châu.

Huyện Mộc Châu là một trong những thủ phủ trồng chè lớn của Sơn La, có những cây chè cổ thụ lên đến 300 tuổi. Trong đó, khu vực Chờ Lồng hoặc Tô Múa là nơi có những cây chè trăm tuổi của Mộc Châu. Theo dân địa phương, cây chè đã gắn bó với bà con từ bao đời nay, trải qua mưa nắng, thân cây trở nên mốc trắng, rêu phong. Những cây chè cao 2 mét trở lên, đường kính gần 30 cm. Giống chè shan tuyết cổ thụ ngon nổi tiếng này đã đi vào thơ ca trong câu: Gai Mường Tè, Chè Tô Múa, lúa Tú Nang. Hoặc thậm chí giống chè được mang sang Srilanka để nhân rộng.

Chè ở Mộc Châu có hai loại là chè Shan Tuyết và chè Ô Long. Trong đó, chè Ô Long được trồng nhiều và cũng gắn với tên tuổi vùng chè này hơn. Hiện nay, huyện Mộc Châu có trên 2.100 ha chè, sản lượng búp tươi hàng năm đạt trên 25.000 tấn. Hiện có trên 10 công ty, doanh nghiệp, nhà máy chế biến chè búp tươi, với công suất khoảng 300 tấn/ngày; giải quyết việc làm cho trên 3.000 hộ dân vùng nguyên liệu và khoảng 600 người lao động thường xuyên trong các công ty, doanh nghiệp. Cây chè đã trở thành cây trồng chủ lực trong phát triển kinh tế của huyện, góp phần xóa đói giảm nghèo cho nhân dân các dân tộc ở các xã Phiêng Luông, Tân Lập, Chiềng Sơn...

Trong đó, giống chè shan tuyết, chiếm tới 2.500 ha trên diện tích của hai huyện Mộc Châu và Vân Hồ. Cây chè shan tuyết mang lại thu nhập ổn định cho người dân, giúp nhiều hộ gia đình nghèo khó vươn lên làm giàu. Chè shan tuyết có nhiều dòng, được sản xuất bởi nhiều công ty khác nhau như Trà sen Mộc Châu, Trà thế kỷ Mộc Châu, trà Tùng Hạc... nhưng ngon nổi tiếng và đang có khả năng cạnh tranh với trà Thái Nguyên thì chỉ có trà Chi Chơ Long, được sản xuất, chế biến từ những cây chè cổ thụ 200 năm tuổi của vùng đất Chờ Lồng.

Trong khi đó, chè ô long mới được đưa về trồng tại Mộc Châu hơn 20 năm nay, được thị trường Đà Loan ưa chuộng. Sản phẩm được thị trường ưa thích nhất là trà ô long trồng tại vùng Tân Lập với độ cao đúng 1.000 m so với mực nước biển. Tại đây khí hậu ôn hòa, điều kiện thổ nhưỡng thích hợp nhất để cây chè ô long phát triển, mang lại hương vị trà thơm ngon nhất, chất lượng tốt nhất.

Hiện, trên địa bàn huyện Mộc Châu đã hình thành nhiều sản phẩm du lịch sinh thái, trải nghiệm gắn với cây chè như: Làng chè của Công ty cổ phần Vinatea Mộc Châu, khu vực đồi chè trái tim, đồi chè vân tay, vùng nguyên liệu chất lượng cao gắn với phát triển du lịch sinh thái của Doanh nghiệp tư nhân Mộc Sương... Công ty cổ phần Vinatea Mộc Châu hiện có hơn 550 ha chè nguyên liệu, sản lượng chè búp tươi hàng năm đạt trên 10.000 tấn, sản xuất 2.500 tấn chè thành phẩm với những sản phẩm chè nổi bật, như: Chè ô long, chè Pekoe, chè Pouchung, chè Vân Sơn... Trên 90% số sản phẩm của công ty được xuất khẩu sang các nước Afghanistan, Pakistan, Trung Quốc, Đài Loan... Đầu năm 2022, UBND tỉnh Sơn La đã có Quyết định công nhận vùng chè ứng dụng công nghệ cao Vinatea Mộc Châu có tổng diện tích hơn 329 ha chè của 1.179 hộ dân trồng chè tại thị trấn Nông trường Mộc Châu liên kết sản xuất với Vinatea Mộc Châu.

- Thông tin liên hệ:

1. Doanh nghiệp tư nhân Mộc Sương

Địa chỉ: Tiểu khu 34, Tân Lập, Mộc Châu, Sơn La.

Điện thoại: (0212).3566.234/3866.198

Sản phẩm: Chè (Chè Ô long Thanh Tâm, Thúy Ngọc)

2. Công ty cổ phần Vinatea Mộc Châu

Địa chỉ: Tiểu khu Chè Đen, TT Nông Trường, Mộc Châu, Sơn La

Điện thoại: (0212) 3866058.

2.2.2 Cà phê Sơn La từ cây trồng xóa đói giảm nghèo, trở thành thương hiệu vươn tầm thế giới

Với khí hậu thuận lợi, đất đai màu mỡ, hệ thống núi non trùng điệp được bao quanh bởi các bồn địa, các cao nguyên, Sơn La là mảnh đất rất thích hợp để trồng và phát triển cây cà phê. Do đó, cách đây nhiều năm, Sơn La đã chọn cà phê là một trong những loại cây trồng giảm nghèo chủ lực của địa phương, chủ yếu là cà phê chè (cà phê Arabica). Đến nay diện tích cà phê toàn tỉnh Sơn La là 18.836 ha, tổng sản lượng quả tươi đạt 33.375 tấn, trong đó có 16.727 ha được

cấp chứng nhận bền vững và tương đương; 2 vùng trồng cà phê được UBND tỉnh công nhận vùng trồng ứng dụng công nghệ cao tại 18 bản thuộc 3 xã: Chiềng Ban, Chiềng Chung, Chiềng Dong của huyện Mai Sơn với diện tích 1.039 ha, 1.560 hộ gia đình tham gia.

Năm 2022, tổng sản lượng cà phê nhân của Sơn La đạt 29.352 tấn, tiêu thụ và xuất khẩu chiếm trên 95%, còn lại khoảng 5% đưa vào các cơ sở chế biến cà phê rang, cà phê xay, cà phê bột, cà phê hòa tan, cà phê túi lọc, trà vỏ cà phê tiêu thụ trong và ngoài tỉnh. Thị trường xuất khẩu cà phê của Sơn La chủ yếu là EU, Bắc Mỹ, Mỹ, các nước Trung Đông và ASEAN.

Cây cà phê đã trở thành cây trồng chủ lực, giúp bà con xóa đói giảm nghèo và có thu nhập ổn định. Cà phê Sơn La là cây có thể mạnh, có tiềm năng lớn trong tỉnh, thu hút hàng vạn hộ nông dân, hàng chục doanh nghiệp, Hợp tác xã và hàng trăm cơ sở thu gom, chế biến nhỏ. Diện tích, sản lượng cà phê chè (Arabica) lớn nhất cả nước. Cà phê chè (Arabica) là loại cà phê chất lượng cao, giá trị thường cao gấp 1,5 - 2 lần so cà phê Vối (Robusta). Với diện tích trồng lớn, Sơn La là địa phương trồng cà phê Arabica lớn thứ 2 của cả nước, chỉ sau tỉnh Lâm Đồng. Cà phê Arabica Sơn La được trồng trên các sườn dốc dưới chân dãy núi thấp hoặc trên các đồi nông với độ cao từ 900m đến 1.200m. Cà phê Sơn La rất có giá trị. Sơn La cũng đã được cấp chỉ dẫn địa lý “Cà phê Sơn La” cho các loại sản phẩm: Cà phê nhân sống; Cà phê hạt rang và Cà phê bột.

Đến năm 2030, tỉnh Sơn La đặt mục tiêu phát triển 25 nghìn ha cà phê, sản lượng cà phê nhân 40 nghìn tấn nhân; thực hiện tái canh 9,8 nghìn ha; phát triển cà phê đặc sản 5,95 nghìn ha; phát triển vùng nguyên liệu cà phê đạt các tiêu chuẩn bền vững 18 nghìn ha. Hình thành, phát triển 5 vùng cà phê ứng dụng công nghệ cao; xuất khẩu 30 nghìn tấn cà phê nhân sang thị trường: Đức, Mỹ, Brazil, Hà Lan, các nước Nam Mỹ...

Năm 2017, sản phẩm cà phê Arabica Sơn La được Cục Sở hữu trí tuệ - Bộ Khoa học và Công nghệ cấp Giấy chứng nhận đăng ký chỉ dẫn địa lý. Các sản phẩm được bảo hộ gồm: Cà phê nhân, cà phê hạt rang và cà phê bột; có 6 doanh nghiệp, Hợp tác xã được Sở Khoa học và Công nghệ cấp quyền sử dụng chỉ dẫn

địa lý. Sơn La có 6 doanh nghiệp, Hợp tác xã sản xuất cà phê lớn trong tỉnh thì cả 6 đơn vị đều đã được cấp quyền sử dụng chỉ dẫn địa lý “Cà phê Sơn La” và cả 6 đơn vị này (Minh Tiến; Cát Quế; Phúc Sinh; Minh Châu; Bích Thao; AraTay) đều tham gia chế biến sâu, sản xuất ra cà phê hạt rang, cà phê bột phục vụ tiêu dùng trong và ngoài tỉnh. Tỷ lệ chế biến sâu trong tỉnh phục vụ tiêu dùng đạt 5% so 15% của cả nước.

Đáng chú ý, tỉnh Sơn La có 4 sản phẩm cà phê được cấp quyết định công nhận sản phẩm OCOP; trong đó, có 1 sản phẩm đạt 5 sao, 3 sản phẩm đạt 4 sao. Đây là minh chứng cho chất lượng sản phẩm cà phê Sơn La. Toàn tỉnh có 9 cơ sở chế biến cà phê quy mô công nghiệp; 5 đơn vị tham gia chế biến sâu sản phẩm cà phê. Trong đó, sản phẩm cà phê bột nguyên chất của Hợp tác xã Bích Thao Sơn La là sản phẩm duy nhất của tỉnh thuộc top 20 sản phẩm OCOP 5 sao cấp Quốc gia. Cà phê bột nguyên chất Bích Thao là sản phẩm gắn liền với thế mạnh của địa phương, sử dụng chỉ dẫn địa lý “cà phê Sơn La” và được chế biến bằng 100% nguyên liệu tại địa phương. Hợp tác xã cà phê Bích Thao xây dựng vùng nguyên liệu tại địa phương gắn với chứng nhận VietGAP, tạo sinh kế cho lao động tại địa phương. Hợp tác xã có cơ sở chế biến được chứng nhận hệ thống quản lý chất lượng ISO 22000:2018, quy mô tương đối lớn, sản phẩm đã được xuất khẩu sang Nhật Bản, Đức... Đáp ứng nguyên liệu sản xuất các dòng cà phê Arabica đặc sản, chất lượng cao, trong niên vụ 2023 - 2024, Hợp tác xã Cà phê Bích Thao Sơn La đang liên kết với 800 hộ, Hợp tác xã trồng cà phê trên địa bàn tỉnh, với quy mô sản xuất khoảng 1.500 ha.

- Thông tin liên hệ: Hợp tác xã cà phê Bích Thao Sơn La

Địa chỉ: bản Hoàng Văn Thụ, xã Hua La, thành phố Sơn La.

Người đại diện: Ông Nguyễn Xuân Thao

Điện thoại: 0838.664.333

Sản phẩm: Cà phê bột nguyên chất, cà phê mật ong và trà quả cà phê.

2.2.3 Quả các loại

Sơn La là tỉnh có nhiều lợi thế, tiềm năng để phát triển cây ăn quả, với nhiều loại nông sản được trồng quy mô tập trung không chỉ phục vụ thị trường trong nước mà còn phục vụ chế biến, xuất khẩu. Năng suất, chất lượng cây trồng tăng, cơ cấu cây trồng chuyển dịch theo hướng tích cực. Sơn La là vựa trái cây lớn nhất miền Bắc với tổng diện tích cây ăn quả các loại năm 2023 ước đạt 84.784 ha (tăng 2,14% so với năm 2022), sản lượng quả thu hoạch dự kiến đạt 451.779 tấn (tăng 28% so với năm 2022). Một số cây ăn quả chính có giá trị hàng hóa lớn và đã hình thành các vùng sản xuất tập trung như: Nhãn ở huyện Sông Mã, Mai Sơn, Yên Châu; xoài Yên Châu; na Mai Sơn; mận, bơ của huyện Mộc Châu; sơn tra của Mường La, Bắc Yên, Thuận Châu.

Ngoài ra, tỉnh Sơn La cũng đã đưa vào trồng các giống cây trồng mới có năng suất, chất lượng cao, chống chịu sâu bệnh, phù hợp với điều kiện tự nhiên, như: Chanh leo tím, bơ ghép, xoài ghép, nhãn ghép, na hoàng hậu ghép... Sơn La luôn đẩy mạnh đầu tư thâm canh, đưa các giống mới và áp dụng tiến bộ khoa học vào sản xuất, hình thành các vùng nguyên liệu tập trung có diện tích hợp lý, tăng năng suất và chất lượng sản phẩm, tăng giá trị cạnh tranh trên thị trường. Toàn tỉnh đã hỗ trợ ghép cải tạo vườn cây ăn quả cho gần 26.000 hộ gia đình với tổng diện tích trên 13.100 ha ghép cải tạo. Nông dân đã áp dụng kỹ thuật rải vụn, có thể cho nhãn, xoài thu hoạch dịp tết nguyên đán với giá bán gấp 6 lần chính vụ. Nhờ việc ứng dụng công nghệ cao trong sản xuất nông nghiệp, đã làm tăng giá trị của 1 ha đất canh tác. Nhiều diện tích cây ăn quả có hiệu quả kinh tế cao trên 1 ha, như: Chanh leo tím và bơ ghép 600 triệu đồng/ha; xoài ghép 500 triệu đồng/ha; nhãn ghép 360 triệu/ha; na hoàng hậu ghép 1 tỷ đồng/ha. Tỉnh tiếp tục đẩy mạnh nghiên cứu, khảo nghiệm, thử nghiệm đưa vào sản xuất, kinh doanh các giống cây trồng mới có năng suất cao, chất lượng tốt; áp dụng thực hành nông nghiệp tốt VietGAP, GlobalGAP và phát triển nông nghiệp sạch, nông nghiệp hữu cơ.

Bên cạnh đó, trên địa bàn tỉnh đang duy trì và phát triển 166 chuỗi quả an toàn (xoài, nhãn, mận, chanh leo, bơ, cam, bưởi, dâu tây, thanh long...) với diện

tích 3.657 ha, sản lượng 44.720 tấn/năm; sản phẩm chuối giá trị an toàn sản xuất được tiêu thụ ổn định tại thị trường trong tỉnh, trong nước và xuất khẩu. Toàn tỉnh có khoảng 40 ha cây ăn quả áp dụng quy trình sản xuất nông nghiệp tốt và các tiêu chuẩn tương đương, với các loại cây xoài, bưởi, thanh long, chanh leo, cam, na. Có 30 ha bưởi, sơn tra được cấp giấy chứng nhận hữu cơ. Đến nay, các sản phẩm hàng hóa của tỉnh đã giới thiệu, xuất khẩu sang thị trường các nước; xuất khẩu quả các loại gần 20.000 tấn.

Tỉnh Sơn La phấn đấu đến năm 2025 tổng diện tích cây ăn quả đạt trên 104,8 nghìn ha và sản lượng đạt trên 596,5 nghìn tấn. Tập trung quản lý sản xuất cấp mã số vùng trồng đáp ứng tiêu chuẩn, điều kiện xuất khẩu các loại quả (Nhãn, xoài, chanh leo, chuối, mận, bơ...) sang các thị trường (Úc, Mỹ, Châu Âu, Hàn Quốc, Trung Quốc,...) đạt khoảng 15 nghìn ha. Phát triển đầu tư thâm canh vùng nguyên liệu phục vụ các cơ sở chế biến nông sản trên địa bàn tỉnh đến năm 2025 đạt trên 100 nghìn ha cây trồng đáp ứng đủ cho nhu cầu chế biến của các nhà máy, cơ sở chế biến nông sản.

2.2.3.1 Quả xoài

Toàn tỉnh Sơn La hiện có trên 20.000 ha xoài, sản lượng ước đạt trên 70.000 tấn, với các giống xoài tròn, xoài tượng da xanh, xoài Thái Lan... tập trung chủ yếu tại các huyện Mai Sơn, Yên Châu, Mường La, Sông Mã, Thuận Châu. Thời vụ thu hoạch xoài bắt đầu từ tháng 5 đến tháng 8 dương lịch hàng năm. Xoài Sơn La thơm ngon đặc trưng, khác với các vùng miền, trái to, ít xơ, hàm lượng khoáng chất cao. Các giống xoài chính của Sơn La gồm Xoài GL4, GL6, xoài Thái Lan, xoài bản địa. Để cây xoài phát triển ổn định, hiệu quả, tỉnh Sơn La đã đẩy mạnh xúc tiến, quảng bá, tiêu thụ sản phẩm xoài tại thị trường trong nước và xuất khẩu.

Nhiều vùng trồng đã sản xuất an toàn theo tiêu chuẩn VietGAP, GlobalGAP, hữu cơ. Cục Bảo vệ thực vật - Bộ Nông nghiệp và phát triển nông thôn đã cấp 99 mã vùng trồng xoài với diện tích hơn 1.400 ha để phục vụ xuất khẩu. Xoài Sơn La đã được kết nối với các Tập đoàn phân phối, chợ đầu mối, các doanh nghiệp, thương nhân tiêu thụ nông sản trong và ngoài nước như:

Aeon, Central Group, Mega MarKet, Lotte, Big C, Saigon.coop, Winmart, Hapro...; các chợ đầu mối nông sản, chợ truyền thống tại thành phố Hà Nội, Thanh Hóa, Hải Phòng, Bắc Ninh và các bạn hàng truyền thống. Đặc biệt, những năm gần đây, trái xoài Sơn La đã được xuất khẩu sang thị trường các nước Trung Quốc, Mỹ, Australia, New Zealand, UAE... Xoài Sơn La được một số tập đoàn, doanh nghiệp có năng lực, uy tín, như Tập đoàn TH (Nhà máy chế biến hoa quả tươi và thảo dược Vân Hồ), Trung tâm chế biến rau quả Doveco Sơn La (Công ty cổ phần Thực phẩm xuất khẩu Đồng Giao) và các doanh nghiệp, Hợp tác xã đưa vào chế biến, nhiều sản phẩm xoài chế biến như: nước ép xoài, pure, xoài cấp đông, xoài tươi ngâm, xoài sấy dẻo... đã được xuất sang thị trường Nhật Bản, Hàn Quốc, Nga, Mông Cổ...

Trong đó, hiện huyện Yên Châu (Sơn La) có hơn 2.700 ha xoài, trong đó gần 870 ha cho thu hoạch với hơn 170 ha có mã vùng trồng phục vụ xuất khẩu và gần 130 ha được cấp chứng chỉ VietGAP. Mấy năm gần đây, các hợp tác xã nông sản ở huyện Yên Châu luôn xác định lấy tiêu chuẩn chất lượng là yếu tố hàng đầu để đưa quả xoài Yên Châu đến các siêu thị nội địa và xuất khẩu ra các thị trường Mỹ, Anh, Trung Quốc... Còn tại huyện Mường La (Sơn La) hiện có gần 2.570 ha xoài, tập trung ở các xã: Tạ Bú, Mường Bú, Chiềng San, Pi Toong, Chiềng Hoa, Mường Chùm, Năm Păm, Chiềng Lao, thị trấn Ít Ong,... Trong đó, gần 1.900 ha đã cho thu hoạch, có 30 ha được cấp mã số vùng trồng, gần 100 ha đạt tiêu chuẩn VietGAP, trên 1.300 ha đủ điều kiện xuất khẩu, cung ứng cho các chuỗi siêu thị.

Để giảm áp lực tiêu thụ quả tươi, đồng thời nâng cao giá trị trái xoài Sơn La, các huyện, thành phố, các đơn vị đã được tiếp cận với nguồn kinh phí hỗ trợ đầu tư máy sấy để chế biến hoa quả sấy dẻo, sấy giòn, trong đó có sản phẩm xoài sấy dẻo, như: Công ty TNHH Công nghệ thực phẩm Hải Đăng; Hợp tác xã Nông nghiệp Quyết Thanh (xoài sấy dẻo Mộc Châu); Hợp tác xã Nông nghiệp Xuân Tiến (xoài sấy dẻo Yên Châu)... Trung bình mỗi vụ xoài, các Hợp tác xã thu mua, chế biến hàng chục tấn xoài sấy dẻo. Hiện nay, sản phẩm xoài sấy dẻo của Sơn La được khách hàng ưa thích, đánh giá cao về chất lượng, mẫu mã bao

bì sản phẩm, với những ưu điểm: Không sử dụng chất bảo quản, xoài sấy dẻo giữ nguyên chất dinh dưỡng, màu sắc tự nhiên, khi ăn miếng xoài rất thơm, dẻo và ngọt dịu hấp dẫn. Sản phẩm xoài Sơn La sấy dẻo được bày bán trên kệ hàng hệ thống các siêu thị, nhà hàng trong tỉnh và nhiều tỉnh, thành phố trong cả nước, góp phần nâng cao giá trị quả xoài Yên Châu, xoài Mộc Châu, xoài Sơn La.

- Thông tin liên hệ: Hợp tác xã Nông nghiệp an toàn Chiềng Hặc

Địa chỉ: Bản Văng Lùng, xã Chiềng Hặc, huyện Yên Châu, tỉnh Sơn La

Người đại diện: Ông Hà Văn Sơn

Điện thoại: 0987676812

Sản phẩm: Quả (Xoài)

- Hợp tác xã nông nghiệp Xuân Tiến

Địa chỉ: Bản Sai, Xã Sập Vạt, Huyện Yên Châu, Sơn La

Người đại diện: Quảng Văn Xuân

Điện thoại: 0373005654 - Hotline: 0375983516

Sản phẩm: xoài, cây ăn quả vùng nhiệt đới và cận nhiệt đới

2.2.3.2 Nhãn Sông Mã - Sơn La

Sơn La có nhiều lợi thế cho phát triển trồng nhãn, hiện nhãn đã trở thành nông sản chủ lực của tỉnh Sơn La, mang lại hiệu quả kinh tế cao. Trong đó, huyện Sông Mã là vùng trồng nhãn lớn của tỉnh Sơn La. Diện tích nhãn Sông Mã không ngừng tăng lên qua các năm, năm 2015 đạt gần 4.300 ha, sản lượng quả 31.000 tấn; năm 2023 tăng lên 7.500 ha, sản lượng quả trên 75.000 tấn (tăng 15.000 tấn so với năm 2022), trong đó tiêu thụ trong nước 45.000 tấn, xuất khẩu 900 tấn. Đưa vào chế biến long nhãn khoảng 25.000 tấn, chiếm khoảng 35,72% sản lượng; Long nhãn chế biến xuất khẩu khoảng 2.000 tấn. Trên địa bàn huyện đã có 2.994 lò sấy, công suất chế biến từ 1.500 - 2.000 tấn quả tươi/ngày, năm nay, dự kiến đưa vào chế biến khoảng 25.000 tấn quả tươi.

Nhãn Sông Mã có hai giống đặc trưng là Miền Thiết và T6 (nhãn chín sớm), được trồng tới 70% diện tích cây trồng của huyện Sông Mã. Với lợi thế của khí hậu cận ôn đới, đất đai màu mỡ, cùng với sự khéo léo, cần mẫn chăm sóc của người dân địa phương nơi đây nên quả nhãn Sơn La mang những đặc trưng riêng, không phải vùng trồng nhãn nào cũng có được. So với một số loại cây trồng khác, sản phẩm quả nhãn Sông Mã có thị trường tiềm năng, tuy nhiên, cần phải đáp ứng các yêu cầu khắt khe để vào được các thị trường khó tính. Do vậy, các hợp tác xã cùng như hộ dân đều chú trọng áp dụng các tiêu chuẩn chất lượng và an toàn thực phẩm, như: VietGAP, hữu cơ, GlobalGAP, ISO 22000. Hiện đã có 73 hợp tác xã và 01 công ty hoạt động trong lĩnh vực nông nghiệp, tập trung chủ yếu vào cây nhãn; 47 hợp tác xã và 01 công ty sản xuất quả an toàn theo quy trình VietGAP với 50 chuỗi liên kết, diện tích 900,42 ha, sản lượng quả đạt trên 9.778 tấn.

Các vùng trồng đã nâng cao năng lực sản xuất, xây dựng vùng quả an toàn, phát triển chuỗi liên kết. Năm 2017, Cục Sở hữu trí tuệ - Bộ Khoa học và Công nghệ đã cấp Giấy chứng nhận đăng ký “Nhãn hiệu chứng nhận Nhãn Sông Mã”. Đây là một mốc đánh dấu quan trọng trong hành trình thực hiện khát vọng vươn tầm của huyện Sông Mã, giúp loại nông sản chất lượng này khẳng định được vị thế, nâng cao giá trị để phân phối ra các thị trường trong và ngoài nước.

Để cây nhãn luôn đạt năng suất cao, chất lượng tốt, các nhà vườn đã chú trọng bón phân cân đối, áp dụng quản lý sức khỏe cây trồng tổng hợp (IPHM), áp dụng thêm kỹ thuật xử lý nhãn ra hoa đậu quả, nhất là với những vườn nhãn quá xanh tốt, vườn trồng ở khu đất thấp và các diện tích nhãn khai thác quả trái vụ. Cây nhãn không bị nhiễm các bệnh do virus gây hại, khó phòng trị như cây ăn quả có múi, đây cũng được coi là lợi thế lớn. Tuy nhiên, sản xuất nhãn của Sơn La cũng có hạn chế, thu hoạch quả vào mùa mưa và xa thị trường tiêu thụ.

Năm 2023, Trung tâm Kiểm dịch thực vật sau nhập khẩu I - Cục Bảo vệ thực vật đã đánh giá cấp thêm 18 mã số vùng trồng mới, nâng tổng số mã số vùng trồng nhãn Sơn La lên 48 mã trên tổng diện tích 481,7 ha, sản lượng 4.817 tấn. Trong đó có 12 mã vùng trồng nhãn xuất khẩu sang thị trường Mỹ; 23 mã

vùng trồng nhãn xuất khẩu sang thị trường Trung Quốc; 13 mã vùng trồng nhãn xuất khẩu sang thị trường Úc, New Zealand. Các vùng trồng tập trung nhiều các xã như Chiềng Khương, Mường Hung, Chiềng Cang, Chiềng Khoong, Nà Nhieu. Dự kiến thời gian tới, sẽ xuất khẩu 60 tấn nhãn sang thị trường các nước.

Ngoài việc quảng bá, giới thiệu sản phẩm, huyện Sông Mã chú trọng mở rộng thị trường tiêu thụ. Huyện đã tích cực tham gia các đoàn công tác khảo sát, nghiên cứu thị trường nước ngoài để hỗ trợ xuất khẩu. Phối hợp với một số doanh nghiệp trong và ngoài tỉnh để xuất khẩu nhãn. Đồng thời, huyện cũng thành lập các kênh quảng bá thương hiệu online, như fanpage, youtube, tiktok, website...; duy trì thị trường truyền thống như Trung Quốc, Australia đối với trái cây tươi; phát triển các thị trường tiềm năng, thị trường các nước đã ký kết các Hiệp định Thương mại tự do với Việt Nam như Nhật Bản, Hàn Quốc, các nước khu vực EU.

- Thông tin liên hệ: Hợp tác xã Bảo Minh

Địa chỉ: xã Chiềng Khoong, huyện Sông Mã, tỉnh Sơn La

Người đại diện: Phạm Thủy Trang

Điện thoại: 0978275158

Sản phẩm: Quả (nhãn), long nhãn sấy khô

2.2.3.3 Mận hậu Sơn La

Mận hậu được trồng ở nhiều tỉnh miền núi phía bắc, nhưng nổi tiếng nhất là vùng đất Mộc Châu (Sơn La). Toàn tỉnh Sơn La có diện tích 12.353 ha trồng mận hậu, sản lượng năm 2023 khoảng 89.837 tấn, thời vụ thu hoạch từ tháng 4 đến tháng 7. Nhãn hiệu "Mận Sơn La" đã được Cục Sở hữu trí tuệ, Bộ Khoa học và Công nghệ cấp Giấy chứng nhận đăng ký nhãn hiệu từ năm 2021. Một số sản phẩm mận chất lượng cao của Sơn La: Mận Pu Nhi (huyện Sông Mã), Mận Ruby (Nà Cang, huyện Mộc Châu), Mận Phiêng Khoài (huyện Yên Châu).

Trong đó, huyện Yên Châu hiện có hơn 3.000 ha mận hậu, sản lượng bình quân đạt khoảng 30 nghìn tấn, thu nhập bình quân từ 200 triệu – 300 triệu/ha. Mận hậu Yên Châu có vị chua ngọt đậm đà, giòn, róc hạt nên đã từng bước

chính phục người tiêu dùng. Trước đây, mận Yên Châu chủ yếu phục vụ thị trường nội địa; 4 năm trở lại đây, mận hậu Yên Châu nói riêng, toàn tỉnh Sơn La nói chung đã được xuất khẩu. Với tiềm năng, lợi thế và định hướng cụ thể, cây mận hậu ở Sơn La đang từng bước khẳng định chất lượng và thương hiệu, góp phần nâng cao thu nhập cho người dân và giúp bộ mặt của nhiều bản làng ngày một khởi sắc.

Bên cạnh đó, ngoài việc tiêu thụ sản phẩm quả tươi, sản phẩm mận Sơn La còn được các doanh nghiệp thu mua và chế biến thành các sản phẩm khác như: mứt mận, mận hậu sấy dẻo, sấy khô, siro mận hậu... Sản phẩm mận hậu của tỉnh Sơn La ngày càng được đông đảo khách hàng biết đến với nhiều kênh tiêu thụ, đã góp phần nâng cao thương hiệu và giá trị của sản phẩm, từ đó phát triển kinh tế, nâng cao thu nhập cho người dân trồng mận.

- Thông tin liên hệ: Hợp tác xã dịch vụ phát triển nông nghiệp 19/5

Địa chỉ: Tiểu khu Chè Đen II – Thị trấn nông trường Mộc Châu, Sơn La

Điện thoại: 0919 190 599 – 0983 869 851

Email: thinhmc2005@yahoo.com; Web: <https://dacsanmocchau.vn/>

Sản phẩm: Mận sấy gừng, mận sấy mật ong, mận sấy thảo mộc, rượu mận, rượu mơ...

2.2.3.4 Na Mai Sơn

Cây na bắt đầu phát triển mạnh trên địa bàn huyện Mai Sơn từ năm 2004 và được khẳng định là loại cây ăn quả thích hợp với điều kiện thổ nhưỡng, khí hậu của địa phương. Sản phẩm quả na Mai Sơn mang đặc điểm đặc trưng là vỏ mềm, màu xanh, thịt màu trắng lại ít hạt, vị ngọt sắc, mùi thơm đặc biệt, mà không phải địa phương nào cũng có, được rất nhiều người dùng trong nước ưa chuộng; đem lại hiệu quả kinh tế cao, nhiều hộ gia đình trồng na có thu nhập hàng trăm triệu đồng mỗi năm. Đến nay, na Mai Sơn đã xây dựng được nhãn hiệu trên thị trường.

Hiện nay, toàn huyện có trên 440 ha na, sản lượng quả hàng năm đạt hơn 3.000 tấn. Hiện nay, huyện Mai Sơn đang có gần 200 ha na được sản xuất theo

tiêu chuẩn VietGAP nên chất lượng ngày càng được nâng cao so với trước. Để phát huy tiềm năng, lợi thế sẵn có, huyện Mai Sơn đã tập trung tuyên truyền vận động thành lập các hợp tác xã trồng na, thực hiện có hiệu quả các chính sách hỗ trợ đối với hợp tác xã về vốn, khoa học kỹ thuật, kiểm định chất lượng và xây dựng thương hiệu. Trong đó, Hợp tác xã dịch vụ nông nghiệp Thanh Sơn, xã Cò Nòi (Mai Sơn) có hàng trăm hecta trồng na, trong đó có hơn 33ha được sản xuất theo quy trình VietGAP. Đặc biệt, từ năm 2016, hợp tác xã đã xây dựng được thương hiệu cho sản phẩm na Thanh Sơn. Vì vậy, sản phẩm na của hợp tác xã xuất bán ra thị trường đều được dán tem thương hiệu na Thanh Sơn. Việc này giúp hợp tác xã tạo được uy tín cho sản phẩm na, mở rộng thị trường tiêu thụ và nâng cao thu nhập cho thành viên.

- Hợp tác xã dịch vụ nông nghiệp và thương mại Thanh Sơn

Địa chỉ: Tiểu khu 32, xã Cò Nòi, huyện Mai Sơn, tỉnh Sơn La

Người đại diện: Ông Lê Xuân Hòa

Điện thoại: 0977827277

Sản phẩm: Quả (nhãn, na và xoài)

2.2.4 Mật ong

Mật ong là đặc sản quý giá của Sơn La, được nhiều người tiêu dùng trong, ngoài tỉnh tin dùng và ưa thích, với khí hậu ôn hòa, hoa trái quanh năm, diện tích hàng ngàn hecta cây ăn quả, cây công nghiệp cùng những cánh rừng bạt ngàn các loại hoa cỏ tự nhiên cho mật và phấn hoa có chất lượng tốt giúp cho Mật Ong Sơn La thơm ngon đặc biệt. Được công nhận là một trong những sản phẩm OCOP từ năm 2019, mật ong Sơn La được đánh giá là một sản phẩm đặc trưng của địa phương có giá trị cao. Năm 2014, mật ong Sơn La đã được Cục Sở hữu trí tuệ cấp Bằng chứng nhận nhãn hiệu tập thể. Hiện nay, mật ong Sơn La không những có mặt thị trường trong nước mà còn vươn ra thị trường quốc tế như Hàn Quốc, Nhật Bản, Đài Loan...

Hiện nay, toàn tỉnh Sơn La có 6 hợp tác xã, 1 chi hội nuôi ong và gần 2.100 hộ nuôi ong mật, với tổng số hơn 81.000 đàn ong nội và ong ngoại. Người

nuôi ong hiểu rõ kỹ thuật chăm sóc đàn ong và nắm được thời gian các mùa hoa trong năm, thì một đàn ong có thể cho sản lượng từ 40-50 kg mật/năm. Với giá bán 200 nghìn đồng/kg mật ong và 110-120 triệu đồng/tấn phấn hoa thì việc thu hồi vốn nuôi ong chỉ chưa đến một năm sau đầu tư. Năm 2022, sản lượng mật ong thu được khoảng 3.600 tấn. Giá trị từ nuôi ong và các phụ phẩm từ nuôi ong trong toàn tỉnh ước đạt 230-250 tỷ đồng. Qua đánh giá, có 90% số hộ nuôi ong có thu nhập từ 80 đến 200 triệu đồng/năm và 10% số hộ có thu nhập từ 500 triệu đồng đến 1 tỷ đồng/năm từ nghề nuôi ong lấy mật.

Mật ong Sơn La được khai thác vào 4 vụ hoa khác nhau như: Mật hoa cỏ Lào khai thác từ tháng 12 năm trước đến tháng 1 năm sau; Mật ong hoa dẻ, hoa rừng từ tháng 2 đến tháng 5; Mật ong hoa nhãn, hoa ban từ tháng 3 đến tháng 4 (tháng 3, tháng 4 cũng là thời điểm cho mật nhiều nhất trong năm). Mật ong hoa đơn kim khai thác từ tháng 8 đến tháng 10 và còn nhiều loại hoa, cây keo trong rừng để ong hút mật... Các loại mật tiêu biểu, tạo nên sự khác biệt, độc đáo cho mật ong Sơn La có thể kể đến: mật cỏ Lào, mật hoa nhãn và mật hoa ban.

Những năm gần đây, nhờ áp dụng khoa học kỹ thuật trong việc nuôi, chăm sóc đàn ong, đảm bảo chất lượng mật khai thác, thực hiện tốt khâu bảo quản sản phẩm, mật ong Sơn La ngày càng đạt chất lượng tốt hơn, giữ được lâu hơn, đáp ứng các tiêu chuẩn chất lượng theo quy định. Năm 2012, Cục Sở hữu trí tuệ đã cấp văn bằng chứng nhận nhãn hiệu tập thể “Mật ong Sơn La” cho sản phẩm mật ong của tỉnh Sơn La. Việc xác lập quyền bảo hộ nhãn hiệu tập thể cho sản phẩm mật ong của tỉnh Sơn La là bước khởi đầu quan trọng, nhằm nâng cao giá trị, danh tiếng của mật ong Sơn La, sản phẩm đưa ra thị trường được đảm bảo ổn định về chất lượng, chính xác về nguồn gốc và được pháp luật bảo vệ.

Toàn tỉnh hiện có 41 hộ nuôi ong đăng ký sử dụng nhãn hiệu tập thể “Mật ong Sơn La”; 15 hộ nuôi ong và chủ cơ sở sản xuất kinh doanh có sản phẩm mật ong đạt tiêu chuẩn OCOP 3 sao, 3 hộ có sản phẩm mật ong đạt tiêu chuẩn OCOP 4 sao. Trong các cơ sở nuôi ong của Sơn La, cơ sở Hồ Văn Sâm là thực hiện nghiêm túc quy trình kỹ thuật nuôi ong, khai thác sản phẩm mật ong thiên nhiên từ các nguồn hoa công nghệ sạch mật ong đạt chín vít nắp chất lượng cao. Trải

qua 54 năm hoạt động nghiên cứu, trực tiếp đầu tư sản xuất chăn nuôi ong và khai thác chế biến, các sản phẩm mật ong Sơn La của hộ kinh doanh Hồ Văn Sâm chính là quà tặng của thiên nhiên cho sức khỏe cộng đồng, tạo nguồn hàng hóa xuất khẩu chất lượng cao, tăng thu nhập bền vững cho người dân nuôi ong tại Sơn La.

- Thông tin liên hệ: Hộ sản xuất kinh doanh Hồ Văn Sâm

Địa chỉ: Số nhà 113, tổ 2, phường Chiềng Sinh, thành phố Sơn La

Người đại diện: Ông Hồ Văn Sâm

Điện thoại: 0904002079 / 0822 818 689 / 0823 818 689 / 0908 30 1979

- HTX nuôi ong mật Sông Mã

Địa chỉ: Bản Quyết Thắng - Xã Nà Nhieu - Huyện Sông Mã - Sơn La

Người đại diện: Lê Văn Kính

Điện thoại: 0979245423

2.2.5 Rau các loại

Sơn La có lợi thế về điều kiện tự nhiên và khí hậu để phát triển các loại nông lâm thủy sản và đa dạng hóa các sản phẩm nông nghiệp chất lượng cao. Trong những năm gần đây, Sơn La vươn lên trở thành trung tâm sản xuất, chế biến rau, quả vùng Tây Bắc. Với lợi thế về nguồn nước, đất đai màu mỡ, khí hậu ôn hòa thuận lợi cho sản xuất nông nghiệp, Sơn La đã quan tâm, chú trọng phát triển các mặt hàng nông sản có thế mạnh của địa phương, đẩy mạnh sản xuất sản phẩm nông sản sạch. Tỉnh có nhiều chủ trương, chính sách nhằm phát triển sản xuất rau, củ, quả an toàn, xây dựng các mô hình, hợp tác xã sản xuất rau sạch theo tiêu chuẩn VietGap .

Hiện nay toàn tỉnh có gần 6 nghìn ha sản xuất rau củ, quả, sản lượng đạt hơn 77 nghìn tấn/năm, doanh thu ước đạt hơn 386 tỷ đồng. Sản phẩm rau, củ được tiêu thụ trong tỉnh, cung cấp cho thành phố Hà Nội và các tỉnh lân cận. Tỉnh Sơn La hiện có 18 Hợp tác xã sản xuất rau an toàn với diện tích gần 108 héc ta. Các hợp tác xã, hộ nông dân đã đầu tư, ứng dụng khoa học kỹ thuật đẩy

mạnh phát triển trồng rau, củ, quả an toàn. Trồng rau theo chuỗi an toàn và quy trình VietGap được các hợp tác xã áp dụng, mang lại hiệu quả, tăng thu nhập cho các thành viên. Sản xuất rau trở thành một ngành phát triển theo hướng chuyên canh, tập trung, có năng suất chất lượng cao bằng công nghệ tiên tiến, trồng trong nhà lưới và trực tiếp ngoài trời. Tỉnh đã xây dựng 10 héc ta mô hình điểm sản xuất giống rau tại huyện Mai Sơn, Yên Châu, Mộc Châu, Phù Yên và thành phố Sơn La, nhằm từng bước đáp ứng nhu cầu sản xuất của các hộ nông dân.

Các mặt hàng rau quả của tỉnh Sơn La đảm bảo tiêu chuẩn chứng nhận ATTP, VietGap, GlobalGap, Organic như: bí ngô bao tử Mộc Châu, rau cải mè Mộc Châu... đã được nhiều người ưa chuộng. Các sản phẩm nông sản đã tham gia vào chuỗi cung ứng của các hệ thống phân phối lớn trong nước như: Big C, Winmart, Hapro Mart; tiêu thụ trên sàn giao dịch thương mại điện tử: Sendo, Voso, Postmart, Shopee...

Trong đó, huyện Mộc Châu hiện có gần 3 nghìn ha rau, củ quả các loại, sản lượng ước đạt trên 27,6 nghìn tấn/năm. Nhiều hội viên nông dân đã cùng nhau liên kết theo chuỗi giá trị gắn với tiêu thụ sản phẩm rau an toàn theo hướng VietGap và hữu cơ. Bằng việc phát triển trồng các loại rau an toàn gắn với ứng dụng công nghệ cao, các Hợp tác xã và nông dân trên địa bàn huyện Mộc Châu đã đầu tư xây dựng nhà lưới, nhà kính, mua máy móc thiết bị, hệ thống tưới nhỏ giọt, tưới phun sương để sản xuất hàng trăm ha rau xanh, củ quả theo tiêu chuẩn VietGap; Góp phần nâng cao năng suất, chất lượng vượt trội, hiệu quả kinh tế gấp nhiều lần so với phương pháp sản xuất truyền thống.

2.2.6 Thịt Trâu hun khói

Thịt Trâu hun khói hay là thịt Trâu gác bếp đã được nhiều hộ gia đình trên địa bàn thành phố sản xuất để giới thiệu quảng bá và trở thành món ăn ưa thích của người tiêu dùng trong và ngoài tỉnh. Đặc biệt, những hộ chuyên kinh doanh sản phẩm này đã đăng ký nhãn hiệu và được các ngành chức năng chứng nhận và lựa chọn làm sản phẩm OCOP Sơn La, điển hình là sản phẩm “Thịt trâu gác bếp Hoa Xuân”. Một trong những cửa hàng được nhiều khách hàng trong và

ngoài tinh biết đến bởi sản phẩm không chỉ thơm ngon, độc đáo mà còn được cơ quan chức năng chứng nhận an toàn thực phẩm. Thịt được lựa chọn thịt trâu bản tươi 100% chắc và thơm, gác bếp truyền thống, trải qua 20 năm, với nhiều bí quyết riêng để người tiêu dùng nhớ mãi; đồng thời, sản phẩm cũng được đóng gói với mẫu mã bao bì riêng. Đây là sản phẩm OCOP - sản phẩm được tỉnh Sơn La chọn là sản phẩm tiêu biểu. Sản phẩm “Thịt trâu gác bếp Hoa Xuân” hiện đang được trưng bày, giới thiệu và bán trực tiếp tại cửa hàng số 479, đường Chu Văn Thịnh, thành phố Sơn La. Ngoài ra, sản phẩm cũng thực hiện truyền thông trên các phương tiện như Zalo, Facebook... để đến gần hơn với khách hàng cả nước. Mỗi năm, cửa hàng thịt trâu gác bếp Hoa Xuân cung ứng khoảng 3,5 tấn thịt khô ra thị trường, giá bán bình quân 750.000 - 800.000 đồng/kg.

- Thông tin liên hệ: Hộ kinh doanh Tòng Ngọc Hoa

Địa chỉ: Bản Lầu, phường Chiềng Lè, thành phố Sơn La, tỉnh Sơn La

Điện thoại: 0344400092/0822 818 689/0823 818 689/0908 30 1979

Website: www.thittraugacbeponla.vn

Sản phẩm: Thịt trâu gác bếp, lạp sườn Hoa Xuân

2.2.7 Gạo nếp tan Ngọc Chiến

Gạo nếp tan xã Ngọc Chiến, huyện Mường La đã khẳng định được thương hiệu với chất lượng thơm, ngon và đã trở thành sản phẩm OCOP 4 sao của tỉnh Sơn La. Là sản phẩm gạo nếp đã được đồng bào dân tộc Thái xã Ngọc Chiến, huyện Mường La (Sơn La) trồng từ nhiều đời nay. Xã Ngọc Chiến hiện có 250 ha, với năng suất bình quân từ 4 - 4,5 tấn/ha. Hàng năm nhân dân các dân tộc nơi đây đều tổ chức Lễ hội mừng cơm mới nhằm khẳng định nét đẹp văn hóa truyền thống, phong tục tập quán, tín ngưỡng, tâm linh của đồng bào các dân tộc nơi đây. Đây là giống gạo nếp có những đặc tính quý như gạo trắng trong, hạt bầu bóng, chất lượng gạo dẻo, mùi hương thơm dịu, vị gạo ngậy bùi. Ngày nay, giống lúa đặc sản này đã trở thành sản phẩm hàng hóa, khẳng định chất lượng và có giá trị trên thị trường, giúp người nông dân có thu nhập ổn định.

Hiện xã Ngọc Chiến cũng đã quy hoạch vùng trồng và hướng dẫn kỹ thuật cho nông dân theo hướng sản xuất hữu cơ để nâng cao giá trị, tạo sản phẩm đặc trưng, gắn với phát triển du lịch cộng đồng. Thời gian tới, xã Ngọc Chiến tiếp tục tuyên truyền vận động nhân dân mở rộng diện tích trồng lúa nếp tan; cũng như ban hành chủ trương yêu cầu mỗi một hộ gia đình có một bộ chày, cối giã cốm bằng tay hoặc bằng chân, vừa để lưu giữ được giá trị truyền thống dân tộc, phát triển du lịch cộng đồng trên địa bàn.

- Thông tin liên hệ: Hợp tác xã Thành Công

Địa chỉ: Bản Đông Xương, xã Ngọc Chiến, huyện Mường La, tỉnh Sơn La

Người đại diện: Lò Văn Xiên

Điện thoại: 0988164799

Sản phẩm: gạo nếp tan Ngọc Chiến

2.2.8 Miến dong Mộc Châu

Mộc Châu không phải là nơi duy nhất sản xuất miến dong trên cả nước, tuy nhiên, miến dong Kiên Sơn (thị trấn Nông trường Mộc Châu) đã trở thành thương hiệu “miến của mọi nhà” - một trong những sản phẩm công nghiệp nông thôn tiêu biểu cấp khu vực. Củ dong riêng làm nên thương hiệu miến dong Mộc Châu là loại củ củ dong riêng cho chất lượng tốt, hàm lượng tinh bột lớn, mùi vị đặc trưng, khác biệt và thơm. Chính nhờ nguồn nguyên liệu tuyệt vời của thiên nhiên ban tặng cho mảnh đất nơi đây, cùng với bàn tay, khối óc, tâm huyết của thợ làm miến Mộc Châu đã làm nên đặc sản, sản phẩm tinh túy, nổi tiếng miến dong Mộc Châu.

Mặc dù tham gia vào lĩnh vực sản xuất Miến dong không lâu, nhưng Kiên Sơn đang nỗ lực hết sức để khẳng định được sản phẩm của mình với mọi người, mọi nhà. Với tiêu chí tín nhiệm và tin tưởng của khách là là động lực và sự phát triển của Kiên Sơn. Năm 2019, sản phẩm của Công ty đã được Cục Sở hữu trí tuệ chứng nhận thương hiệu “Miến dong Kiên Sơn”, được UBND tỉnh công nhận là sản phẩm công nghiệp nông thôn tiêu biểu, được chào hàng đến nhiều nơi trong và ngoài tỉnh. Đặc biệt, được Trung tâm Khuyến công và Tư vấn phát

triển công nghiệp tiếp tục hỗ trợ quảng bá thương hiệu sản phẩm, đưa miến dong Kiên Sơn trưng bày giới thiệu tại các hội chợ và chương trình xúc tiến thương mại của tỉnh, giúp kết nối Công ty với khách hàng. Đến năm 2020, công ty đã đạt được sản phẩm công nghiệp nông thôn tiêu biểu cấp khu vực và sản phẩm OCOP. Năm 2021, miến dong Kiên Sơn đạt tiêu chuẩn ISO 22000: 2018 cấp quốc gia. Hiện nay, Công ty TNHH Kiên Sơn sản xuất trung bình 2 tấn miến/ngày, cung cấp cho hệ thống siêu thị Top Market (trước đây là hệ thống Big C) và các đại lý bán lẻ trong và ngoài tỉnh.

- Thông tin liên hệ: Công ty TNHH Kiên Sơn

Địa chỉ: Tiểu khu Cờ Đỏ, thị trấn Nông Trường Mộc Châu, huyện Mộc Châu, tỉnh Sơn La

Điện thoại: 0985666886

Website: <https://miendongmocchau.com>.

Bảng 1: Danh sách một số sản phẩm OCOP, sản phẩm công nghiệp nông thôn tiêu biểu (CNNTTB) của tỉnh Sơn La

STT	Tên sản phẩm	Chủ thể	Địa chỉ	Đại diện/ Điện thoại	Xếp hạng
1	Cà phê bột nguyên chất	HTX Cà phê Bích Thao	Bản Hoàng Văn Thụ, xã Hua La	Nguyễn Xuân Thao - ĐT: 0838 664 333	5 sao
2	Trà quả Cà phê				4 sao
3	Hương trầm	HTX Hoa phượng đỏ	Tổ 12, phường Quyết Thắng	Đào Văn Thanh - ĐT: 0903267497	4 sao
4	Mật ong Hồ Sâm	Hộ kinh doanh Hồ Sâm	Tổ 2, phường Chiềng Sinh	Hồ Văn Sâm -ĐT: 0904 002 079	4 sao
5	Ống hút tre Gia phát	Công ty CP tập đoàn tre Sơn La	Tổ 1, Phường Chiềng Lề	Lê Tiến Dũng -ĐT: 0888.281.888	4 sao
6	Bộ dao, thìa, đĩa tre Gia phát				4 sao
7	Cốc tre Gia phát				4 sao
8	Thịt trâu gác bếp	Hộ kinh doanh Tòng Ngọc Hoa	Bản Lầu, Phường Chiềng Lề	Tòng Ngọc Hoa - ĐT: 0344 400 092	4 sao
9	Lạp sườn Hoa Xuân				3 sao
10	Chम्म chéo Lâm Oanh	Hộ kinh doanh Cát Thị Oanh	Tổ 8, phường Tô Hiệu	Cát Thị Oanh -ĐT: 0916 959 586	3 sao
11	Tinh bột nghệ vàng Thược mai	Hộ kinh doanh Vũ Văn Thược	Xã Phiêng Khoài, huyện Yên Châu	Vũ Văn Thược -ĐT: 0334 417 682	3 sao
12	Chuối sấy dẻo;	Công ty Cổ phần rượu Việt - Pháp	Tiểu khu 1, Thị trấn Yên Châu	Lê Văn Viện -ĐT: 0986 019 712	4 sao;
13	Rượu chuối				3 sao

STT	Tên sản phẩm	Chủ thể	Địa chỉ	Đại diện/ Điện thoại	Xếp hạng
14	Trà hoa đu đủ đực	HTX tuổi trẻ 26-3	Tiểu khu 4, Thị trấn Yên Châu	Nguyễn Văn Tuấn -ĐT: 0976 697 308	3 sao
15	Tỏi đen lên men tự nhiên Hosi	Công ty TNHH Bảo Gia 26	Tiểu khu 4, Thị trấn Yên Châu	Nguyễn Văn Tuấn -ĐT: 0976 697 308	CNNTTB
16	Măng trúc muối ớt	HTX Nông nghiệp và dược liệu Háng Đồng	Xã Háng Đồng, huyện Bắc Yên	Thào A Trống -ĐT: 0367397184	3 sao
17	Trà xanh mây	Công ty TNHH trà và đặc sản Tây Bắc	Xã Tà Xùa, huyện Bắc Yên	Nguyễn Thị Thắm -ĐT: 0964337899	4 sao
18	Bạch Trà mây				4 sao
19	Trà xanh thiện				4 sao
20	Táo Sơn Tra khô	HTX Nông nghiệp và dịch vụ tổng hợp Sơn Tra Bắc Yên	Xã Phiêng Ban, huyện Bắc Yên	Nguyễn Đình Thạch -ĐT: 0359799488	3 sao
21	Thảo quả sấy khô				3 sao
22	Tinh dầu Xả zava	Công ty cổ phần Bảo Lâm Sơn La - Chi nhánh huyện Bắc Yên	Xã Chim Vàn, huyện Bắc Yên	Lê Mạnh Chiến- ĐT: 0911313811	4 sao
23	Rượu Hang Chú	HTX Tiến Hưng	Thị trấn Bắc Yên, huyện Bắc Yên	Nguyễn Thị Xuyến 0969868484	4 sao
24	Gạo nếp tan Ngọc Chiến	Hợp tác xã Thành Công	Xã Ngọc Chiến, Huyện Mường La	Lò Văn Xiên -ĐT: 0988164799	4 sao
25	Táo đại Hưng Thịnh	Hợp tác xã Hưng Thịnh	Xã Mường Bú, huyện Mường La	Nguyễn Đình Hương -ĐT: 0973.784.222	3 sao
26	Thịt bò hun khói Thúy Sương	Hộ kinh doanh cá thể Lò Thị Thúy	Thị trấn Ít Ong, huyện Mường La	Lò Thị Thúy -ĐT: 0974699315	3 sao
27	Mật Ong đá Chiềng Lao	HTX Nông nghiệp Chiềng Lao	Xã Chiềng Lao, huyện Mường La, tỉnh Sơn La	Vạ A Sĩa -ĐT: 0983677654	4 sao
28	Cao An xoa	HTX Uyên Thuận	Tiểu khu 5, thị trấn Phù Yên	Hà Thị Thuận-ĐT: 0988244428	4 sao
29	Cà phê bột	Hộ kinh doanh Lò Văn Trung	Tiểu khu 1, thị trấn Phù Yên	Lò Văn Trung -ĐT: 0347358888	CNNNTB
30	Miến dong	Hộ kinh doanh Đinh Văn Nhân	Bản Chằm Chài, xã Huy Thượng	Đinh Văn Đức-ĐT: 0837245666	3 sao
31	Chè Mường Do	Tổ hợp tác sản xuất chè sạch Mường Do	Bản Lăn, xã Mường Do, huyện Phù Yên	Hà Thị Nu -ĐT: 0396686217	3 sao
32	Quýt ngọt	HTX trồng cây ăn quả Nghĩa Hưng	Bản Nghĩa Hưng, xã Mường Cơi	Nguyễn Duy Khanh -ĐT: 0975977155	3 sao
33	Tinh dầu sả	HTX dịch vụ nông lâm nghiệp Như ý	Bản Đá Phở, xã Bắc Phong	Tòng Văn Đồi-ĐT: 0336166905	4 sao
34	Nước cốt chanh leo	HTX Chanh leo Khu Han	Bản Han, xã Mường Do	Đinh Thị Trang -ĐT: 0886174192	3 sao

STT	Tên sản phẩm	Chủ thể	Địa chỉ	Đại diện/ Điện thoại	Xếp hạng
35	Máy Tuốt vỏ gai	HTX xây dựng, sản xuất, thương mại và dịch vụ Tâm Tín	Bản Chát, Xã Gia Phù	Cầm Hoài Thanh -ĐT: 0336072085	CNNTTB
36	Cốc gỗ	Hợp tác xã đồ gỗ gia đình ON	Tiểu khu 8 thị trấn Phù Yên	Đặng Ngọc Trung -ĐT: 0968718908	4 sao
37	Viên Khôi tía	HTX Uyên Thuận	Tiểu khu 5, thị trấn Phù Yên	Hà Thị Thuận -ĐT: 0988244428	3 sao
38	Chuối sấy lạnh	HTX Tân Thịnh Phát	Bản Puôi, xã Huy Tân	Phạm Văn Minh-ĐT: 0977970377	3 sao
39	Gạo Phù Yên	HTX Dịch vụ Nông nghiệp Quang Huy	Bản Chiềng Thượng, xã Quang Huy	Cầm Thị Ngân -ĐT: 0978918349	CN hữu cơ
40	Cam Phù Yên	HTX Trồng cam Văn Yên	Bản Văn Phúc Yên, Xã Mường Thái, huyện Phù Yên	Nguyễn Văn Ngân-ĐT: 0344317690	CN hữu cơ
41	Xoài sấy dẻo Toàn Thắng	HTX Dịch vụ nông nghiệp Toàn Thắng	Bản Tây Hồ, Xã Nà Nhieu	Dương Tự Thanh-ĐT: 0357791470	3 sao
42	Mật ong Quyết Thắng Sông Mã	HTX nuôi ong Mật Sông Mã	Bản Quyết Thắng, Xã Nà Nhieu	Lê Văn Kính-ĐT: 0943004789	4 sao
43	Thịt Trâu hun khói	Hộ kinh doanh Lê Đức Anh	Bản Trại Giồng, Xã Nà Nhieu	Lê Đức Anh ĐT: 0343550999	3 sao
44	Đường Kính trắng RS	Công ty cổ phần Mía đường Sơn La	Tiểu khu 1, thị trấn Hát Lót, huyện Mai Sơn	Trần Ngọc Hiếu -ĐT: 0212.3843.274	CNNTTB
45	Tinh bột sắn	Chi nhánh Công ty CP tinh bột sắn FOCOCEV - Nhà máy tinh bột sắn Sơn La	Bản Un, xã Mường Bon, huyện Mai Sơn	Ngô Quang Tuấn -ĐT: 0972.063.575	CNNTTB
46	Cà phê Arabica	Công ty TNHH cà phê Sơn La	Số 48, Đường Tôn Thất Tùng, Tiểu khu 15 - Thị trấn Hát Lót - Huyện Mai Sơn - Sơn La	Đặng Văn Thịnh -ĐT: 0947.367.688	CNNTTB
47	Ống Hút Tre Bình Minh	Công ty TNHH Khai thác và XD Bình Minh	Số 11, TK 2, Thị trấn Hát Lót	Nguyễn Quang Vỹ -ĐT: 0985.402.888	4 sao
48	Ngọc trai Queen Pearl	Công ty TNHH MTV Queen Pearl	Tiểu khu 17, thị trấn Hát Lót, Mai Sơn	Lê Đình San -ĐT: 0983.535.232	4 sao
49	Nấm linh chi	Công ty TNHH Mạnh Thắng	Tiểu khu 6, Thị trấn Hát Lót, Huyện Mai Sơn	Đào Ngọc Thắng -ĐT: 0912.495.779	4 sao
50	Cao nấm linh chi				4 sao
51	Cao sâm Ngọc Linh	Công ty TNHH MTV đầu tư xây	Tiểu khu 19, thị trấn Hát Lót, huyện	Nguyễn Chí Long -ĐT: 0982. 338.888	4 sao
52	Rượu sâm Ngọc				4 sao

STT	Tên sản phẩm	Chủ thể	Địa chỉ	Đại diện/ Điện thoại	Xếp hạng
	Linh	dụng Thành Long	Mai Sơn		
53	Rượu cao sâm Ngọc Linh				4 sao
54	Mắc Ca	Công ty TNHH một thành viên Đạt thủy	Tiểu khu 39, xã Cò Nòi, huyện Mai Sơn	Dương Văn Đạt -ĐT: 0912.399.199	4 sao
55	Cà phê ARA-TAYCOFFEE	HTX ARA-TAYCOFFEE	Bản Lọng Nghiu, xã Chiềng Chung, huyện Mai Sơn	Cầm Thị Mòn -ĐT: 0986.870.312	4 sao

III. MỘT SỐ ĐỊA CHỈ HỮU ÍCH

Bảng 2: Danh sách một số điểm giới thiệu, bán sản phẩm OCOP và sản phẩm công nghiệp nông thôn tiêu biểu tỉnh Sơn La

STT	Điểm bán	Địa chỉ	Điện thoại
1	Điểm giới thiệu, bán sản phẩm nông sản tiêu biểu, sản phẩm OCOP và sản phẩm công nghiệp nông thôn tiêu biểu tỉnh Sơn La	Tiểu khu 1, Thị trấn Phù Yên, Huyện Phù Yên, Tỉnh Sơn La	0976076465 - 0988 639 772
2	Điểm trưng bày và bán sản phẩm OCOP chè Trọng Nguyên	Bản Cọ, Phường Chiềng An, thành phố Sơn La.	0977 697 185 - 0945 706 999
3	Điểm bán và giới thiệu sản phẩm OCOP tại nông trường Mộc Châu – Sơn La	168 Hoàng Quốc Việt – thị trấn nông trường Mộc Châu – Sơn La	
4	Siêu thị OCOP Sơn La	Số 26 Hoàng Quốc Việt, Nông trường Mộc Châu, Sơn La	0865 88 99 19
5	Điểm trưng bày, giới thiệu, bán sản phẩm OCOP tại hộ kinh doanh Hồ Sâm	Bản Nà Hạ 2, xã Chiềng Mung, huyện Mai Sơn, tỉnh Sơn La	0567.030.100